







# INHOUD

## JAARVERSLAG NOB

- 7 VAN DE VOORZITTER
- 8 DE NOB-AGENDA VAN 2007
- 15 EDWIN VISSER, VOORZITTER KENNISGROEP ZEER GROTE ONDERNEMINGEN  
'Ook internationaal is er steun voor horizontaal toezicht'
- 16 ORGANISATIE
- 18 LEDEN
- 21 WOUTER PAARDEKOOPEL, BESTUURSLID  
'De secties brengen de vakspecialisten bij elkaar'
- 22 HANS FRANKEN, VOORZITTER RAAD VAN BEROEP  
'Tuchtrecht heeft ook een preventieve functie'
- 25 RAAD VAN TUCHT EN RAAD VAN BEROEP
- 25 PUBLICATIES
- 26 SIMON STRIK, VOORZITTER COMMISSIE WETSVORSTELLEN  
'Wetscommentaren horen bij de NOB'
- 29 COMMISSIE BEROEPSZAKEN: TOENEMENDE ACTIVITEITEN

## JAARVERSLAG SOB

- 30 JAAROVERZICHT STICHTING OPLEIDING BELASTINGADVISEURS
- 32 DONATELLO PIRAS, NEDERLANDS DEBAT INSTITUUT  
'De debatvorm heeft grote voordelen'
- 33 JAN SCHOUTEN, CURSUSLEIDER TRAJECT LOONBELASTING  
'Ook bij de kleinere kantoren werken steeds meer specialisten'
- 34 ORGANISATIE STICHTING OPLEIDING BELASTINGADVISEURS
- 36 FRANK HERREVELD, CURSUSLEIDER 'PROCESVOERING VOOR NOB-LEDEN'  
'Het dossier uitpluizen hoort er echt bij'
- 39 HUIB ZEEVENHOOVEN, DOCENT VAARDIGHEIDSTRAININGEN  
'Je moet weten wat de cliënt op langere termijn van je verwacht'







In 2007 hebben we als NOB hard gewerkt aan het uitvoeren van onze in 2006 vastgestelde nieuwe strategie. Het kan geen kwaad de drie speerpunten daarvan nog een keer te noemen:

- meer en actueler ledencontact;
- een betere profilering van het beroep belastingadviseur;
- een actievere deelname aan het maatschappelijk debat.

Wat betreft het *ledencontact* hebben we een goed jaar gehad. De sterk verbeterde NOB-website ging de lucht in, we lanceerden als aanvulling op de papieren *Exposé* de tweewekelijkse elektronische nieuwsbrief *Exposé.net* en we hervatten de ledendiners in de Muiderpoort.

Ook op het punt van de *beroepsprofilering* hebben we ons actief ingezet. We lanceerden de website [www.ikwilbelastingadviseurworden.nl](http://www.ikwilbelastingadviseurworden.nl), we introduceerden (in samenwerking met de Belastingdienst) een nieuwe opzet voor de studentenvoorlichting en we namen het initiatief voor een onderzoek naar het imago van belastingadviseurs. Nog niet gelukt is een door de NOB georganiseerde academische opleiding tot belastingadviseur voor civilisten, economen en het notariaat. Dat punt blijft op de agenda voor 2008.

We lieten ons ook zien in het *maatschappelijk debat*. Denk aan het gezamenlijke NOB/NOC\*NSF-voorstel om sportverenigingen aan te merken als Algemeen Nut Beogende Instellingen, waardoor ze giften en legaten kunnen ontvangen zonder heffing van schenkings- of successierecht. Denk ook aan de discussies over Nederland als fiscaal aantrekkelijk vestigingsland en over het grote OECD-onderzoek naar de rol van *tax intermediaries*.

Graag noem ik ook de 25<sup>e</sup> Fiscale Conferentie die in december 2007 werd gehouden. Een mijlpaal in een unieke reeks.

Andere in het oog springende zaken in 2007: de forse groei van de sectie Bedrijfsfiscalisten, de oprichting van de specialistensectie Formeel Belastingrecht en (na ruim 19 jaar) het afscheid van prof. Hans Franken als voorzitter van de Raad van Beroep.

De NOB-agenda (zie pag. 8 t/m 12) laat weer de talloze activiteiten zien die door de maanden heen plaatsvonden – vanuit de NOB, SOB en JOB.

We begonnen het jaar met 4108 leden en eindigden het met 4248. De groei zit er nog steeds in. Sinds 1970 hebben we elk jaar met meer leden afgesloten dan het voorgaande jaar (zie pag. 18).

Namens het bestuur dank ik iedereen die zich in 2007 op welke manier dan ook voor de NOB heeft ingezet.

*Iman Damsté*

## De NOB agenda 2007

### JANUARI

**1** Het aantal leden bedraagt 4.108: een stijging van 2,1% ten opzichte van 1 januari 2006 (4.025).

**2** Lancering van de vernieuwde website ([www.nob.net](http://www.nob.net)). De sitemap is grondig aangepast, de teksten zijn grotendeels herschreven en vormgeving en kleurgebruik zijn geheel nieuw. Er is nu ook een voor NOB-leden afgeschermd deel, met informatie die niet op het publieke deel van de site te vinden is.

**25** JOB-lezing 'Het herziene artikel 10a van de Wet op de Vennootschapsbelasting' door dr. O.C.R. Marres.

### FEBRUARI

**2** De eerste Nieuwsbrief Becon wordt verzonden aan de leden die zich daarvoor hebben opgegeven.

**6** De werkgroep WID/MOT van de Commissie Beroepszaken vergadert. Het wordt een druk jaar vanwege de implementatie van de derde EU Richtlijn ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme. De werkgroep zet zich in voor wetgeving die zo goed mogelijk aansluit bij de praktijk.

### MAART

**1** JOB-lezing 'Interne reorganisatie-faciliteiten in de Vpb' door prof. dr. E.J.W. Heithuis.

**1** Tijdens de Tilburgse Fiscale Bedrijvenweek geven drie vertegenwoordigers van de NOB (Smolders, Nijssen, kleine Kalvenhaar) op verzoek van de fiscale studievereniging De Smeetskring voorlichting over verschillende aspecten van het werk van een fiscalist/belastingadviseur en over de NOB als beroepsvereniging.

**7** Het seminar 'Wet Werken aan Winst' vindt plaats in Zeist. Ondertitel: nieuwe regels voor renteaftrekbeperkingen en het nieuwe regime voor deelnemingen. Inleiders bij dit PE-seminar zijn mr. drs. S.A.W.J. Strik en mw. dr. C.L. van Lindonk.

**9** Vergadering van de sectie Omzetbelastingsspecialisten. Er wordt onder meer gesproken over een ophanden zijnde samenwerking tussen de Universiteit van Tilburg, de Universiteit Maastricht en de Vrije Universiteit Amsterdam bij het opzetten van een nieuwe masteropleiding 'Accent indirecte belastingen'. De bedoeling is op 1 september 2007 te starten.

**15** Susanne Metzler, director CFE Brussels Office, woont op uitnodiging een vergadering van de Commissie Beroepszaken bij. Ze vertelt over de verschillende Europese instellingen en hun werkwijze en over de activiteiten van de CFE – met name op het gebied van 'professional affairs'.

**22** Seminar van de sectie Loonbelasting en Sociale Verzekeringen over het thema 'Het loonbegrip/negatief loon'. Inleiders zijn Theo van Schendel en Peter Hoogstraten.

**22** Het eerste commentaar in 2007 van de Commissie Wetsvoorstellen. Het gaat om het wetsvoorstel 'Wijziging van belastingwetten en enige andere wetten (Fiscale onderhoudswet 2007)'. De commentaren worden verstuurd aan de vaste commissie voor Financiën van de Tweede Kamer (met een afschrift aan de staatssecretaris van Financiën). Is een wetsvoorstel afkomstig van een ander ministerie dan ontvangt de betreffende vaste commissie van de Tweede Kamer het commentaar (met afschriften aan de betreffende minister of staatssecretaris). In zo'n geval wordt het commentaar ook toegestuurd aan de vaste commissie voor Financiën en de staatssecretaris van Financiën.

**23** Het ministerie van Financiën organiseert een hearing in het kader van de implementatie van de derde EU Richtlijn ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme. Namens de NOB zijn mr. W.J.D. Gohres en mw. mr. E. Toussaint-Schouten aanwezig. Ambtenaren van het ministerie geven een toelichting bij de conceptwetsvoorstellen. Belangrijke stap toen goede is de *risk based* benadering in plaats van de *rule based* benadering van de huidige wetgeving – die als te knelend wordt ervaren.

**29** Het bestuur benoemt mr. drs. S.A.W.J. Strik tot voorzitter van de Commissie Wetsvoorstellen. Strik volgt mr. T.J. Uppelschoten op. Mr. G.J. Westra krijgt binnen het bestuur de portefeuille 'Commissie Wetsvoorstellen'. Hij wordt *trait d'union* tussen het bestuur en de commissie.

### APRIL

**5** De werkgroep WID/MOT van de Commissie Beroepszaken verstuurt haar commentaar op de consultatiedocumenten inzake de wijziging van de WID/MOT (implementatie derde EU Richtlijn).

**12** Het SOB-bestuur vergadert en verwelkomt twee nieuwe bestuursleden: mw. drs. Chr. J.M. Noordermeer Van Loo en prof. dr. F. Sonneveldt. Op de agenda staat onder meer een voorstel van de sectie Loonbelasting en Sociale Verzekeringen om de cursus Loonheffingen voor specialisten uit te breiden van acht naar twintig dagdelen.

**19** De CFE organiseert haar jaarlijkse CFE Forum. Onderwerpen: 'The coordinated approach of national direct tax systems as the answer to ECJ decisions' en 'How fraud is destroying the single market'.

**19** Kookworkshop voor de JOB-leden in Amsterdam. Uit het verslag van Evelien Asschert (voorzitter JOB) in *Exposé*: 'Een geslaagde avond, rijp voor herhaling.'

**19** Bestuurslid Cees Nijman vertegenwoordigt de NOB op het jaarcongres van de Vereniging van Hoofdambtenaren bij het Ministerie van Financiën. Thema is 'De toekomst van de Belastingdienst'.

**23** Eén van de vijf redactievergaderingen van *Exposé*. Mw. drs. M.C. Teuben wordt verwelkomd als nieuw redactielid; ze vertegenwoordigt de kleine kantoren in de redactie.





- 25** Een delegatie van de NOB bestaande uit Strik, Sobels en de DB-leden Damsté, Koller en Nan maakt kennis met de nieuwe staatssecretaris De Jager. Er wordt onder meer gesproken over het belang van goede wetgeving. Ook stelt de NOB-delegatie het Nederlandse vestigingsklimaat – en mogelijke verbeteringen daarin – aan de orde.
- 25** Herhaling van het seminar 'Wet Werken aan Winst'. Reden: grote belangstelling.
- MEI**
- 3** JOB-lezing 'Aandelentransacties' door dr. mr. Y.E. Gassler.
- 7** NOB-voorzitter Damsté is gast op het Deutsche Steuerberaterkongress. Thema: 'Perspektiven für morgen – Steuerrecht und Steuerberatung im Wandel'.
- 7** Oprichtingsvergadering van de sectie Formeel Belastingrecht. Het bestuur benoemt de volgende leden: mr. D.G. Barmentlo (voorzitter), mr. M.J. van Dieren, mr. J.A.R. van Eijdsen, prof. dr. M.W.C. Feteris, mr. F.R. Herreveld, mr. P. van Iersel, mr. drs. A.T.P. Nefkens en mr. drs. R. Steenman. De sectie ondersteunt de Commissie Wetsvoorstellen bij het geven van commentaar op het terrein van de formele belastingen. Daarnaast adviseert zij het SOB-bestuur bij het opzetten van cursussen op dit gebied. Verder organiseert de sectie jaarlijks twee bijeenkomsten voor de NOB-leden met formeel belastingrecht als specialisme.
- 10** De NOB is uitgenodigd voor een gesprek op het ministerie van Financiën. Onderwerp is de zogenoemde Seoul Declaration Intermediaries Study die de OESO is gestart en waaraan ook de Nederlandse Belastingdienst deelneemt. De NOB wordt gevraagd input voor het onderzoek te leveren. Van de kant van de Belastingdienst zijn aanwezig Theo Poolen, Marco Heutink en Linda Ruseler. Iman Damsté, Henk Koller, Wim Nan en Frits Sobels vertegenwoordigen de NOB.
- 21** Jaarlijkse vergadering van de SOB Programmacommissie. De commissie vormt de verbinding tussen de SOB en de opleiders binnen de kantoren. Besproken worden de wensen van de leden en van de kantoren. De cursussen van het afgelopen jaar worden kwalitatief geëvalueerd. Verder komen ideeën voor nieuwe cursussen aan de orde. De Programmacommissie spreekt haar tevredenheid uit over de scores van de cursussen. In 2006 scoorde de waardering gemiddeld een 7,8 en de bruikbaarheid in de praktijk een 7,6.
- JUNI**
- 1** Bestuurslid Cees Nijman vertegenwoordigt de NOB op de Belastingadviseursdag van de Nederlandse Federatie van Belastingadviseurs.
- 6** Een voorlichtingssessie voor aankomende bachelorstudenten fiscaal recht in Maastricht. Hoogleraar Denie beschrijft op een enthousiaste manier zijn fiscale carrière. Daarna worden een JOB-lid (Roger Klinkeberg; werkzaam in Maastricht) en een inspecteur geïnterviewd over hun dagelijkse werkzaamheden. Sluitstuk is een debat over een aantal stellingen, waarbij de zaal wordt verdeeld in voor- en tegenstanders. De reacties op deze nieuwe vorm van studentenvoorlichting zijn zeer positief.
- 7** De 53<sup>e</sup> Algemene Ledenvergadering in Hotel Figi te Zeist. 's Middags vindt het NOB-jaarcongres plaats met als thema 'Sport en fiscaliteit in beweging'. Congresvoorzitter is mr. P. Foortse. De NOB organiseert gezamenlijk met NOC\*NSF een persconferentie, waarbij ook NOC\*NSF-voorzitter Erica Terpstra aanwezig is. Staatssecretaris De Jager houdt een inleiding tijdens het jaarcongres. Aan het eind daarvan zegt hij open te staan voor overleg over het voorstel van NOB/NOC\*NSF om sportverenigingen giften en legaten onbelast te laten incasseren.
- 8** Regioborrel Noord, waarvoor NOB-leden uit Groningen, Friesland en Drente zijn uitgenodigd. Er zijn ook leden van de Jonge Balie (jonge advocaten) en kandidaat-notarissen van de Ring Groningen aanwezig.
- 13** De bedrijfsfiscalisten brengen een bedrijfsbezoek aan de studio's van Endemol te Aalsmeer. Mireille Cox van Endemol is gastvrouw. Inhoudelijk staat de bijeenkomst in het teken van de ontwikkelingen rond het Tax Control Framework.
- 15** Een delegatie van de Commissie Wetsvoorstellen bezoekt het ministerie van Financiën voor overleg over de deelnemingsvrijstelling. Doel van het gesprek is het wegnemen van onduidelijkheden en knelpunten in de uitvoering. Met name wordt gesproken over de mogelijkheid om de geconsolideerde balans van de tussenhoudster tot uitgangspunt te nemen voor de vraag of al dan niet sprake is van een laagbelaste beleggingsdeelneming.
- 20** Eerste ledenvergadering van de Vereniging van Fiscale Mediators (VFM). VFM is een initiatief van onder andere de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs, de Nederlandse Federatie van Belastingadviseurs en het College van Belastingadviseurs en wordt mede ondersteund door de Nederlandse Vereniging van Advocaten-Belastingkundigen. NOB-lid mr. J.G. Kuiper is voorzitter van de VFM; NOB-lid mr. R. Vos bestuurslid.
- JULI**
- 2** Voorzitter Damsté stuurt een brief aan alle leden over de strategie van de NOB. Meer communicatie met de leden, een betere profilering van het beroep en een actievere deelname aan het maatschappelijk debat zijn de drie belangrijkste speerpunten van de NOB voor de komende jaren.
- 6** Bijeenkomst van de jury van de NOB/LOF-scriptieprijs, bestaande uit prof. mr. J.W. Bellingwout (Vrije Universiteit, voorzitter), prof. dr. P.H.J. Essers (Universiteit van Tilburg) en mr. I. Damsté (voorzitter NOB). Er moet een keuze gemaakt worden uit 16 ingezonden scripties. De prijs zal uitgereikt worden op 21 september op het LOF-congres in Maastricht.
- 31** Commentaar van de Commissie Wetsvoorstellen aan de vaste commissie voor Justitie op het wetsvoorstel 'Invoeringswet titel 7.13 Burgerlijk Wetboek' (Wetsvoorstel 31 065, herziening van het personenvennootschapsrecht).
- AUGUSTUS**
- 8** Damsté, Brouwer, Strik, Westra, Herreveld en Sobels overleggen op de Muiderpoort met P. Dijkmeester, secretaris fiscale zaken VNO-NCW. Aan de orde komen onderlinge afstemming van de wetscommentaren en fiscale rechtsbescherming.

**31** Damsté, Kannekens, Janssen, Klink en Pijl overleggen op het ministerie van Financiën over de verdragsonderhandelingen met China en Hong Kong.

#### SEPTEMBER

**3** Bestuurslid Cees Nijman vergadert met Thijs Hellegers, Paul Gunnewijk en Ingrid Hummel van de Vereniging van Hoofdamtbenaren bij het Ministerie van Financiën (VHMF) over het tweejaarlijkse symposium dat de NOB met de VHMF organiseert.

Ook Dick Barmentlo en Frits Sobels zijn bij deze vergadering aanwezig. Het congres zal plaatsvinden op 10 april 2008. Als thema wordt gekozen 'Het nieuwe feit'. Prof. mr. F.W.G.M. van Brunshot wordt gevraagd het congres te leiden.

**11** De Commissie Beroepszaken komt met een nieuwe notitie over de samenwerking met accountants die onder de Wta vallen. In deze versie – net als de vorige geschreven door mr. M. van de Ven – wordt dieper op de regelgeving en toekomstige ontwikkelingen ingegaan.

**13** JOB-lezing 'Cassatie in belastingzaken' door mr. dr. R.E.C.M. Niessen en mw. mr. dr. R.M.P.G. Niessen-Cobben.

**14** Mr. H. Koller, voorzitter van de Commissie Beroepszaken van de NOB en lid van het Professional Affairs Committee van de CFE, leidt een CFE-werkgroep die input geeft aan een onderzoek van de OECD naar de rol van *tax intermediaries* bij *tax (non)compliance*. De werkgroep maakt in een reactie op een aantal *working papers* van de OECD onder meer bezwaar tegen *risk rating* van belastingadviseurs.

**18** Aanvullend commentaar van de Commissie Wetsvoorstellen aan de vaste commissie voor Justitie op het wetsvoorstel 'Invoeringswet titel 7.13 Burgerlijk Wetboek' (Wetsvoorstel 31 065, herziening van het personenvenootschapsrecht).

**18** Frits Sobels, Edwin Heithuis en Dick Barmentlo ontvangen Jurgen Warmerdam (fiscalist MKB-Nederland) voor een lunchafspraak op de Muiderpoort. Eén van de agenda-punten betreft de wetscommentaren.

**21** Lancering van de website [www.ikwilbelastingadviseurworden.nl](http://www.ikwilbelastingadviseurworden.nl), bedoeld voor middelbare scholieren en eerstejaars rechten- en economiestudenten. Met de site wil de NOB het vak belastingadviseur en de studies fiscaal recht en fiscale economie meer onder de aandacht van deze groepen brengen.

**21** Voorzitter Damsté reikt op het jaarlijkse LOF-congres (dit keer in Maastricht) de NOB/LOF-scriptieprijs uit. Winnares is Irene Reiniers (Universiteit van Tilburg), werkzaam bij KPMG Meijburg & Co Belastingadviseurs, met haar scriptie *Effecten van effectisering: BTW-consequenties van de securitisatie van hypotheekvorderingen*.

De prijs bestaat uit een publicatie van de scriptie in boekvorm en een bedrag van € 2.500. Hans Rennings (Universiteit van Tilburg) met zijn scriptie *Staatssteun bij de beffing van omzetbelasting* en Maikel Evers (Universiteit Groningen) met zijn scriptie *Begünstiging in belastingverdragen* krijgen een eervolle vermelding.

**21** Jaarlijkse CFE-bijeenkomst in Madrid. Sobels vertegenwoordigt de NOB in de General Assembly. Bestuurslid Duynstee (direct tax) en mr. J.A.M. van Loenen (lid van de sectie Omzetbelastingsspecialisten) vertegenwoordigen de NOB in het Fiscal Committee. Bestuurslid Koller (voorzitter van de Commissie Beroepszaken) wordt gekozen als voorzitter van het Professional Affairs Committee.

**28** Overleg tussen Financiën/De Belastingdienst en de diverse beroepsorganisaties (NOB, FB, CB, Nivra, Novaa, NIBA, NOAB en SRA). Financiën geeft een technische toelichting op de maatregelen voor de directeur-grootaandeelhouder die per 1 januari 2008 van kracht worden: géén inhoudingsplicht meer voor vennootschappen met slechts DGA's én de diensgevolge aangepaste doorbetaaldloonregeling. De beroepsorganisaties kunnen reageren op de voorgestelde regelingen. Namens de NOB zijn Hans van Ruiten en Michael van Gijlswijk aanwezig. In november zullen de voorgestelde maatregelen overigens alsnog uitgesteld worden naar 2009.

#### OKTOBER

**1** Vergadering over de vernieuwing van de voorbereidingsopdracht voor de cursus Schriftelijk Rapporteren. Onder leiding van Mart van de Ven wordt de opdracht herschreven. Het onderwerp 'beroepsethiek' komt nadrukkelijker aan de orde.

**9** Commentaar van de Commissie Wetsvoorstellen aan de vaste commissie van Financiën op het Belastingplan 2008 en Overige fiscale maatregelen 2008.

**9** De Commissie Wetsvoorstellen vergadert in de Muiderpoort. Na afloop vindt een diner plaats.

**26** JOB/NOB golftoernooi bij de Golfclub Broekpolder te Vlaardingen. Aan de wedstrijd doen 23 JOB- en NOB-leden mee. De hoofdprijs wordt gewonnen door NOB-lid Rinus Kwakkel (Wolters Kluwer).

#### NOVEMBER

**1** Eindstrijd van het debattoernooi Algemene Introductie 2006-2007 in café Van Leeuwen te Amsterdam. Winnaar wordt Boris Kraaijpoel (Höcker advocaten). De overige finalisten zijn Barend Broen (Fortis Bank), Judith de Graaff (Ernst & Young Belastingadviseurs), Bart Ploum (Deloitte Belastingadviseurs B.V.) en Lieke Trommelen (KPMG Meijburg & Co Belastingadviseurs).

**6** Het bestuur ontvangt leden die werkzaam zijn bij kantoren met negen tot twintig leden voor een diner in de Muiderpoort. Doel van de bijeenkomst is een nadere afstemming van de NOB-strategie. De leden worden ontvangen door voorzitter Iman Damsté, bestuurslid Henk Koller en directeur Frits Sobels. Op de agenda staan onderwerpen als beroepszaken, reputatieonderzoek en de krapte op de arbeidsmarkt.

**8** De sectie Formeel Belastingrecht organiseert haar eerste seminar in het kader van de Permanente Educatie. Thema: Fiscale boetes. Op het programma staan eerst drie lezingen: van strafrechtadvocaat prof. Jhr. mr. M. Wladimiroff (Wladimiroff & Waling Advocaten), van belastingrechter mr. drs. F.J.P.M. Haas (Hof Arnhem en rechtbank Breda) en van advocaat en belastingadviseur mr. drs. R. Steenman. Daarna volgt een forumdiscussie onder leiding van belastingadviseur mr. F.R. Herreveld. Het forum bestaat uit belastingrechter mr. dr. P. van der Wal (rechtbank Leeuwarden), belastingambtenaar drs. E. Poelmann (Belastingdienst/Holland Midden), advocaat-belastingkundige mr. dr. G.J.M.E. de Bont (Hertoghs Advocaten) en belastingadviseur mr. D.G. Barmentlo.

**8** Commentaar van de Commissie Wetsvoorstellen op het verslag van de vaste commissie voor Justitie dat is uitgebracht naar aanleiding van het wetsvoorstel 'Invoeringswet titel 7.13 Burgerlijk Wetboek' (Wetsvoorstel 31 065, herziening van het rechtspersonenrecht).

**9** Commentaar van de Commissie Wetsvoorstellen op het voorstel om art. 10a Wet Vpb 1969 te wijzigen, zoals opgenomen in de nota van wijziging van 1 november 2007 bij het wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2008 (31 206).

**9** De NOB geeft een persbericht uit met als kop 'Opnieuw verslechtering investeringsklimaat'. Het gaat over het voorstel dat staatssecretaris De Jager als onderdeel van het Belastingplan 2008/Overige fiscale maatregelen 2008 doet om de wettelijke renteaftrekbepijking bij winstdrainageconstructies opnieuw te herzien (art. 10a Wet Vpb 1969). De NOB meent dat het zo kort na de inwerkingtreding van de Wet Werken aan Winst (1 januari 2007) uit een oogpunt van rechtszekerheid onverantwoord is om nieuwe wijzigingen in de renteaftrekbepijkende maatregelen door te voeren. Bovendien zal er geen overgangsregeling gelden. Internationaal roept dit het beeld op van Nederland als een land met een vluchtig belastingregime en een onvoorspelbaar fiscaal beleid.

**13** Aanvullend commentaar van de Commissie Wetsvoorstellen op het wetsvoorstel 'Overige Fiscale Maatregelen 2008'.

**15 en 16** 24<sup>e</sup> Fiscale Conferentie met de Belastingdienst/ministerie van Financiën. Thema: 'Horizontalisering'. Conferentieleider is prof. mr. R.H. Happé. De deelnemers drukken hun waardering na afloop uit in een hoog cijfer: 8,3.

**20** Bestuurslid Henk Koller (ook voorzitter van het Professional Affairs Committee van de CFE) geeft op de CFE Conference in Brussel een presentatie over het onderzoek van de OECD naar de rol van *tax intermediaries* bij het ontgaan en ontwijken van belastingen. Twee punten staan centraal in zijn betoog: geen *labeling* van belastingadviseurs in termen van meer of minder 'risicovol' en in plaats van de *fair share*-gedachte (die niet werkbaar is) moet het gaan om een *fair play*-benadering.

**21** In de Muiderpoort vindt de eerste vaardigheidstraining in het kader van de Permanente Educatie plaats: 'Het verkoopmoment in adviesgesprekken'. De training is bedoeld voor belastingadviseurs met acquisitieverantwoordelijkheid die commercieel slagvaardiger willen worden. Trainer is Huib Zeevenhooven. De deelnemers geven de training na afloop een 7,8.

**21** De werkgroep WID/MOT van de Commissie Beroepszaken stuurt haar commentaar op de ingediende wetsvoorstellen tot wijziging van de WID/MOT aan de griffier van de vaste kamercommissie voor Financiën. De werkgroep constateert een aantal onduidelijkheden.

**21** Eerste vergadering over het NOB-jaarcongres 2007. De Jaarcongrescommissie bestaat uit Frans Duynstee, Huib Brouwer en namens de JOB Hayo de Hartog. Ook Willem Stevens (dagvoorzitter) is bij de vergadering aanwezig. Het thema van het jaarcongres wordt 'Nederland, financieel centrum?'.

**22** Een delegatie van de werkgroep WID/MOT (mr. H. Koller, mr. W.J.D. Gohres en mw. mr. E. Toussaint-Schouten) overlegt met het Bureau Financieel Toezicht. Op de agenda: de ervaringen met (het toezicht op) de WID/MOT in de afgelopen periode, een mogelijk klachtrecht voor het BFT bij de NOB-tuchtrechter, de praktische consequenties van de toekomstige wetgeving en de medewerking van het BFT aan initiatieven van de NOB, zoals een seminar ter gelegenheid van de invoering van de nieuwe wetgeving in 2008.

**28** Jaarlijkse themadag bedrijfsfiscalisten in hotel Figi te Zeist. Thema: 'Cash is King; *Effective rate* is niet alles! Er zijn ruim tachtig bedrijfsfiscalisten aanwezig.

**28** JOB-lezing over 'Mediation' door mr. J.G. Kuiper.

**28** Commentaar van de Commissie Wetsvoorstellen op het initiatiefwetsvoorstel van de Kamerleden Dezentjé Hamming-Bluemink en Crone tot wijziging van de 'Algemene wet inzake rijksbelastingen ten behoeve van de rechtsbescherming met betrekking tot administratieplicht en controlehandelingen van de fiscus' (Kamerstuknummer 30 645).

## DECEMBER

**5** Lancering van *Exposé.net*, de elektronische nieuwsbrief die één keer per twee weken op woensdag aan alle leden zal worden gestuurd. Voorzitter Damsté geeft in de eerste aflevering de volgende toelichting: 'Het past in ons beleid om de leden meer dan voorheen op de hoogte te houden van ontwikkelingen

die belangrijk zijn voor onze beroepsvereniging en ons vak.' De nieuwsbrief vult de periodes tussen de nummers van de papieren *Exposé* en bevat nieuws uit alle edities van de NOB.

**6** Het bestuur ontvangt leden die werkzaam zijn bij advocatenkantoren voor een diner in de Muiderpoort. Doel van de bijeenkomst is een nadere afstemming van de NOB-strategie. De leden worden ontvangen door voorzitter Damsté, bestuursleden Wouter Paardekooper en Frans Duynstee en directeur Frits Sobels.

**7 en 8** In het kader van de Permanente Educatie organiseert de SOB de training Procesvoering voor NOB-leden. Het programma is aangepast aan de nieuwe realiteit: rechtspraak in twee feitelijke instanties. Ook treden er twee nieuwe docenten op: mr. D.G. Barmentlo als opvolger van mr. T.J. Uppelschoten en drs. H.F. Palm vanuit de Belastingdienst als opvolger van dr. W. Bruins Slot.

**10 en 11** 25<sup>e</sup> Fiscale Conferentie met de Belastingdienst/ministerie van Financiën. Thema: Loonbelasting. Conferentieleider is mr. C.W.M. van Ballegooijen. Evenals de conferentie in november (met als thema 'Horizontalisering') krijgt ook deze een hoge waardering van de deelnemers: 8,4.

**17** Bestuursleden Koller en Nan en voorzitter van de Commissie Wetsvoorstellen Strik brengen een bezoek aan A. Docters van Leeuwen (voorzitter) en mw. A. Lansberg (directeur) van Holland Financial Centre. Er wordt van gedachten gewisseld over de vraag wat de rol van de NOB kan zijn bij het verbeteren van het fiscale vestigingsklimaat.

**17** Een voorlichtingssessie voor eerstejaarsstudenten rechten aan de VU, met dezelfde opzet als die op 6 juni in Maastricht. Kern is dat er geen inleidingen worden gehouden, maar dat de voorlichters – een jonge belastingadviseur en een jonge inspecteur – geïnterviewd worden. Daarnaast is er een actieve rol voor de zaal, die zich in een soort Lagerhuisopstelling moet uitspreken over een aantal stellingen. Hoogleraar Jaap Bellingwout is na afloop enthousiast en dankt de NOB en de Belastingdienst voor 'een zinnig initiatief'.









‘Ook internationaal is er steun voor horizontaal toezicht’

Edwin Visser

## VOORZITTER KENNISGROEP ZEER GROTE ONDERNEMINGEN

Horizontaal toezicht en handhavingsconvenanten: de fiscus presenteerde ze in 2005 in kleine kring als gedurfd alternatief. Geen eindeloze controles van voorbije boekjaren meer, maar werken in de actualiteit, op basis van wederzijds vertrouwen. De reacties waren wat je noemt ‘gemengd’.

Maar de ontwikkelingen gaan razendsnel, constateert Edwin Visser, voorzitter van de kennisgroep Zeer Grote Ondernemingen.

Hij wil wel de stelling onderschrijven dat 2007 voor ‘horizontaal toezicht’ een doorbraakjaar was. Een jaar in elk geval waarin grote stappen vooruit zijn gemaakt. ‘De ervaringen met de pilot handhavingsconvenanten – waaraan in totaal zo’n veertig ZGO’s deelnemen – zijn positief. Uit een evaluatie van het eerste deel van de pilot – ongeveer twintig ondernemingen – blijkt dat zowel onze eigen medewerkers als de vertegenwoordigers van de betrokken ondernemingen enthousiast zijn over de nieuwe werkwijze. Meer openheid, werken in de actualiteit en vermindering van de fiscale onzekerheden werden expliciet als voordelen genoemd. Men wil graag op deze manier verder.’

### EIGEN MEDEWERKERS

De ‘doorbraak’ betreft dus ook houding en gedrag van de eigen medewerkers, benadrukt Visser. ‘Begin 2007 ging het intern nog vaak over de vraag “waarom die nieuwe aanpak?” In de loop van het jaar is dat verschoven naar “hoe gaan we het doen?” Het inzicht dat het gegeven de maatschappelijke en politieke ontwikkelingen om een onvermijdelijke keuze gaat is gelukkig snel gekomen.’

### STUKJES VAN DE PUZZEL

Natuurlijk kost de ommezwaai de nodige inspanning. ‘We hebben een aantal themadagen gehouden, met als centrale boodschap dat we onderweg zijn van een risicogerichte benadering naar een *in control*-benadering. De kwaliteit van de

interne beheersingsprocessen in de onderneming – daar komt het inhoudelijk op aan. Daarnaast hebben we in speciale masterclasses gewerkt aan attitude- en gedragsverandering. Wederzijds vertrouwen is er nu eenmaal niet op afroep; daar moet je de tijd voor nemen. Verder bieden we onze mensen een opleiding *tax assurance* aan en is het management nadrukkelijk betrokken bij het primaire proces. Allemaal stukjes van de puzzel, met als gemeenschappelijke noemer dat mensen de nieuwe aanpak “verinnerlijken” en niet in oude patronen terugvallen.’

### RAZENDSNEL

Visser is aangenaam verrast door de ontwikkelingen in de belastingadvieswereld. ‘Net als bij ons intern zijn de meningen ook daar verschoven. De aanvankelijke scepsis tegen de nieuwe benadering is in elk geval flink verminderd. Dat bleek ook op de Fiscale Conferentie over horizontalisering die in november werd gehouden. De gesprekken van toen tussen NOB-leden en vertegenwoordigers van de Belastingdienst hebben het wederzijdse begrip voor de ontwikkelingen verder versterkt. Alles bij elkaar vind ik het razendsnel gaan.’

Dat ook in internationaal verband niet langer de vermeende anti-fiscale intenties van de *tax intermediaries* de discussies beheersen noemt hij een ‘welkome steun’. ‘Het OESO Forum on Tax Administration is duidelijk in haar verklaring van 11 januari 2008: “Tax intermediaries play a vital role in all our tax systems”. En uit de Study into the Role of Tax Intermediaries van de OESO blijkt de internationale steun voor het Nederlandse model – met de nadruk op vertrouwen en transparantie.’

### TAX CONTROL FRAMEWORK

Laten we nog eens kijken naar de inhoudelijke kern van horizontaal toezicht en handhavingsconvenanten: *in control* zijn wat betreft alle fiscale processen die zich binnen de onderneming afspelen. Een goed functionerend *tax control framework* (TCF) is dan essentieel. Visser licht graag nog een keer toe wat dat inhoudt. ‘Een TCF is een vangnet om je fiscale risico’s in kaart te brengen en te beheersen. Er is geen standaardmodel voor; elke onderneming moet het ontwikkelen op basis van de eigen kenmerken. Op zich staat een TCF ook los van het invoeren van horizontaal toezicht. Veel grote ondernemingen zijn er al mee bezig vanwege de aangescherpte wet- en regelgeving – zie SOX, IFRS, Code Tabaksblad – van de afgelopen jaren.’

Maar wie een convenant wil afsluiten heeft echt een TCF nodig, benadrukt hij. ‘Dat moet berekend zijn op alle rijksbelastingen waarmee de onderneming te maken heeft. Het is vaak best een hele toer om zo’n systeem te ontwikkelen en te implementeren. Wij kunnen daarbij van tijd tot tijd wel als sparringpartner optreden, maar de wens van de onderneming zelf om *in control* te raken moet leidend zijn.’

### WERK BESPAREN

Een goed functionerend TCF bespaart volgens Edwin Visser werk – aan beide kanten. ‘Alle zaken worden afgehandeld in de actualiteit. Het aantal controles achteraf loopt terug. Hoeveel precies is afhankelijk van de kwaliteit van het TCF – die is uiteindelijk bepalend voor ons toezicht. We hanteren als Belastingdienst echter graag ons schillenmodel: wat de belastingplichtige al heeft gedaan hoeven wij niet over te doen. We beoordelen wel de wijze *waarop* hij het heeft gedaan. Metatoezicht dus. Dat neemt niet weg dat we zo nu en dan door middel van een steekproef zullen controleren.’

Organisatie  
**NEDERLANDSE ORDE VAN  
BELASTINGADVISEURS**

**BESTUUR**

mr. I. Damsté, voorzitter  
*portefeuille*  
Voorzittersoverleg beroepsorganisaties  
Public Relations/communicatie  
CFE (General Assembly)

mr. H. Koller, secretaris  
*portefeuille*  
Beroepszaken  
Commissie van Beoordeling  
Bureau NOB  
Tuchtrechtspraak  
CFE (Professional Affairs)

mr. W.R.M. Nan, penningmeester

drs. H.C. Brouwer  
*portefeuille*  
Bedrijfsfiscalisten  
Contacten VNO-NCW

mr. F.M.M. Duynstee  
*portefeuille*  
Jaarcongres

mr. C.D.E.J. Nijman  
*portefeuille*  
Becon-overleg  
Lid Bestuurlijk Overleg  
VHMF-congres

mr. W.A. Paardekooper  
*portefeuille*  
Exposé  
Specialistensecties

mr. M.L.A. van Rij  
*portefeuille*  
Studentenvoorlichting

mr. W.J. Smith  
*portefeuille*  
de Jonge Orde van Belastingadviseurs  
Contacten met studentenverenigingen  
Studentenvoorlichting

mr. G.J. Westra  
*portefeuille*  
Middelgrote en kleinere kantoren  
Ledenservice  
Raad voor het Vrije Beroep  
Contactpersoon Commissie  
Wetsvoorstellen

mw. mr. C. Zegers  
*portefeuille*  
Stichting Opleiding Belastingadviseurs

**COMMISSIE VAN BEOORDELING**

mr. W.J.D. Gohres, *voorzitter*  
mr. G. Bout  
mr. B.J. Brouwer  
mr. P. van Iersel  
mr. H. Koller  
drs. H.Th. Kuipers  
mr. drs. R.W. Tieskens  
mr. B.R. Zoetmulder

**RAAD VAN TUCHT**

mw. mr. M.Y.C. Poelmann, *voorzitter*  
mr. F. van der Wind, *plv. voorzitter*  
mw. mr. C.N.H. Lokerse, *hoofdgriffier*  
mw. mr. S.E. Postema, *plv. griffier*

mr. W.E. van Asbeck  
mr. drs. P.J.M. Bruin  
mr. G.O.R. Doeve  
mr. W.H.A. Kannekens  
mr. W.H. van der Meer  
mr. W.T.I.M. Nota  
mr. M. Sanders  
mr. N.J. Schutte

**RAAD VAN BEROEP**

prof. dr. J.W. Zwemmer, *voorzitter*  
mr. P.A. Wackie Eysten, *plv. voorzitter*  
mr. drs. M.R.T. Pauwels, *griffier*

mr. C.E.M. Estourgie  
mr. A.A.G. Fluitman  
mr. M.V. Lambooj

**BESTUURSCOMMISSIES****Commissie Bedrijfsfiscalisten**

drs. H.C. Brouwer, *voorzitter*  
mw. drs. M.A.E. Cox  
mr. D.G. van Hilten  
drs. T. Koelman  
drs. W.H. Peters

**Commissie Wetsvoorstellen**

mr. drs. S.A.W.J. Strik, *voorzitter*  
mw. drs. M.R. van der Maas, *secretaris*  
prof. mr. J.W. Bellingwout  
mw. mr. B.E.M. den Boer  
mr. S.E. Faber  
prof. dr. R.M. Freudenthal  
mw. dr. J. Ganzeveld  
drs. M.J.A.M. van Gijlswijk  
prof. dr. E.J.W. Heithuis  
mr. J.W.B. van Hooij  
prof. dr. P. Kavelaars  
mr. drs. M.F. Sunderman  
mr. R.H. de Vries

**Commissie Beroepszaken**

mr. H. Koller, *voorzitter*  
mr. D.G. Barmentlo  
mr. F.T.M. Deurvorst  
mr. F.M.M. Duynstee  
mr. W.J.D. Gohres  
mr. E. Staas  
mr. M.P.M. van de Ven  
mw. mr. E. Toussaint-Schouten,  
*secretaris*

**Commissie Omzetbelasting-  
specialisten**

prof. dr. H.W.M. van Kesteren, *voorzitter*  
mr. J.B.O. Bijl, *secretaris*  
mr. H. Hop  
mr. J.A.M. van Loenen  
mr. J.P. van der Putten  
mr. T.H. Scheer  
mr. R.M. Vermeulen

**Commissie Loonbelasting en Sociale  
Verzekeringen**

mr. J.D. Schouten, *voorzitter*  
mw. mr. J.W.H. Nietveld, *secretaris*  
mr. L.E. Bindemann  
mr. E.P.J. Dankkaart  
mr. M.L. Kawka  
mr. A.A.W. Langevoord  
mr. H.M.M. Prinsen  
mr. A.H.W. Steijn

**Commissie Europees Fiscaal Recht**

prof. mr. F.A. Engelen, *voorzitter*  
prof. mr. J.W. Bellingwout  
prof. dr. H.T.P.M. van den Hurk  
drs. R.A. van der Jagt  
drs. B.J. Kiekebeld  
prof. dr. D.M. Weber

**Commissie Formeel Belastingrecht**

mr. D.G. Barmentlo, *voorzitter*  
mr. drs. R. Steenman, *secretaris*  
mr. M.J. van Dieren  
mr. J.A.R. van Eijsden  
prof. dr. M.W.C. Feteris  
mr. F.R. Herreveld  
mr. P. van Iersel  
mr. A.T.P. Nefkens

**de Jonge Orde van Belasting-  
adviseurs**

mw. mr. R. Boevé, *voorzitter*  
mw. mr. W.C. Lam, *penningmeester*  
mw. drs. P.J.C. van den Boom  
mr. H.H. de Hartog  
mr. E.H. Poot  
mr. W.J. Smith (*namens NOB-bestuur*)

**Commissie Vaktechniek van  
de JOB**

mw. drs. P.J.C. van den Boom, *voorzitter*  
mw. mr. B.A. Blijswijk  
drs. E.C.P. Gommers  
drs. D.M. Mutschler  
mr. drs. D.R. Post  
mw. mr. M.C. Sturm

**VERTEGENWOORDIGINGEN**

**Confédération Fiscale Européenne  
(CFE)**

mr. F.H.J. Sobels  
*General Assembly en Council*  
mr. I. Damsté  
*General Assembly*  
prof. mr. F.A. Engelen  
*Fiscal Committee, direct taxes*

mr. J.A.M. van Loenen  
*Fiscal Committee, indirect taxes*  
mr. H. Koller  
*voorzitter Professional Affairs Committee*  
mr. D.G. Barmentlo  
*Professional Affairs Committee*

**Raad voor het Vrije Beroep**

mr. G.J. Westra  
mr. F.H.J. Sobels (*plv.*)

**Becon-overleg**

mr. C.D.E.J. Nijman

**Postacademisch Onderwijs**

**Belastingwetenschap**  
mr. M.H.C. Ruijschop

**Voorzittersoverleg**  
mr. I. Damsté  
mr. F.H.J. Sobels  
*Participanten*  
Koninklijk NIVRA  
Koninklijke Notariële Beroeps-  
organisatie  
Nederlandse Orde van Advocaten  
de Nederlandse Orde van Belasting-  
adviseurs

**Redactie Exposé**

drs. H. Bergman  
mr. R. van Minnen  
mr. W.A. Paardekooper  
mw. drs. M.C. Teuben  
mw. mr. C.S. Wetemans

**Bureau NOB**

mr. F.H.J. Sobels, *directeur*  
T.E. Bor, *senior adviseur*  
Angelique van Streepen,  
*hoofd NOB/SOB*  
mw. mr. Ellen Toussaint-Schouten,  
*juridisch medewerker*  
Catelijne van Melle, *functioneel beheerder*  
Ilse Woerden, *coördinator*  
Julia Dondokha, *secretaresse*  
Iris van Maarschalkerwaart,  
*administratief juridisch medewerker*  
Maurice Kramer, *administrateur*  
Simone de Laat-van Breemen,  
*financielladministratief medewerkster*  
Gwen Labots, *secretaresse*  
Sandra Wolff, *secretaresse*

Postbus 2977  
1000 CZ Amsterdam  
Gebouw Muiderpoort  
Sarphatistraat 500  
1018 AV Amsterdam  
telefoon: 020 – 51 41 880  
telefax: 020 – 51 41 889  
e-mail: nob@nob.net  
websites: www.nob.net  
www.ikwilbelastingadviseurworden.nl



# Overzicht LEDENTAL

DATUM	TOTAAL	AANWAS	VERMINDERING	SALDO
1-1-1970	119	22	3	19
1-1-1971	138	25	5	20
1-1-1972	158	15	4	11
1-1-1973	169	23	1	22
1-1-1974	191	35	7	28
1-1-1975	219	26	5	21
1-1-1976	240	19	10	9
1-1-1977	249	51	6	45
1-1-1978	294	32	11	21
1-1-1979	315	38	12	26
1-1-1980	341	65	10	55
1-1-1981	396	57	9	48
1-1-1982	444	76	9	67
1-1-1983	511	102	13	89
1-1-1984	600	100	20	80
1-1-1985	680	96	26	70
1-1-1986	750	161	28	133
1-1-1987	883	175	25	150
1-1-1988	1.033	206	24	182
1-1-1989	1.215	101	36	65
1-1-1990	1.280	239	41	198
1-1-1991	1.478	341	87	254
1-1-1992	1.732	231	83	148
1-1-1993	1.880	287	147	140
1-1-1994	2.020	241	179	62
1-1-1995	2.082	280	159	121
1-1-1996	2.203	359	187	172
1-1-1997	2.375	370	121	249
1-1-1998	2.624	477	198	279
1-1-1999	2.903	265	138	127
1-1-2000	3.030	377	123	254
1-1-2001	3.284	448	197	251
1-1-2002	3.535	394	181	213
1-1-2003	3.748	406	253	153
1-1-2004	3.901	274	153	121
1-1-2005	4.022	299	296	3
1-1-2006	4.025	332	249	83
1-1-2007	4.108	357	217	140
1-1-2008	4.248			
Aantal gewone leden	2.817			
Aantal aspirant-leden	861			
Aantal bedrijfsfiscalisten	456			
Aantal buitengewone leden	114			
Totaal	4.248			

## VERDELING MANNEN EN VROUWEN PER 1 JANUARI 2008

	Mannen	Vrouwen	Totaal
Gewoon lid	2.212	605	2.817
Aspirant-lid	542	319	861
Bedrijfsfiscalist	351	105	456
Buitengewoon lid	110	4	114
Totaal			4.248

## GEWONE NOB-LEDEN NAAR LEEFTIJD PER 1 JANUARI 2008

	< 35	35-45	45-65	> 65	Totaal
Gewoon lid	1.013	1.055	745	4	2.817





NOB-LEDEN PER KANTOOR (≥10) PER 1 JANUARI 2008			
	GEWOON LID	ASPIRANT-LID	TOTAAL
Deloitte	420	177	597
PricewaterhouseCoopers	388	181	569
Ernst & Young	334	130	464
KPMG Meijburg & Co	258	81	339
Loyens & Loeff	156	60	216
BDO CampsObers Accountants & Belastingadv.	127	43	170
Mazars	67	27	94
Berk Accountants en Belastingadviseurs	52	16	68
Baker & McKenzie	32	8	40
Meeuwssen Ten Hoopen	24	5	29
PKF Wallast	22	2	24
Crop Belastingadviseurs	18	4	22
ESJ Accountants & Belastingadviseurs	19	2	21
RSM Niche Lancée Holding N.V.	17	4	21
Van Mens & Wisselink	15	5	20
Koenen en Co Belastingadviseurs	15	3	18
Greenberg Traurig	14	2	16
Clifford Chance LLP Advocaten	11	3	14
HLB Schippers	11	2	13
KroeseWevers	9	4	13
Wesselman Accountants Belastingadviseurs	10	3	13
Baat Accountants & Fiscalisten	8	4	12
De Keijzer Nipius & Co Belastingadviseurs	6	5	11
Nauta Dutilh	9	2	11
RSM Wehrens, Mennen & de Vries Bel.adv. N.V.	10	1	11
HLB Van Daal & Partners N.V.	7	3	10
Overige kantoren	783	59	842
Bedrijfsfiscalisten	431	25	456
Buitengewone leden			114
<b>Totaal</b>			<b>4.248</b>

NOB-LEDEN PER PLAATS PER 1 JANUARI 2008				
	GEWOON LID	ASPIRANT-LID	BEDRIJFSFISCALISTEN*	TOTAAL
Alkmaar	33	9	-	42
Amersfoort	16	3	2	21
Amstelveen	153	40	5	198
Amsterdam	617	247	114	978
Apeldoorn	15	3	1	19
Arnhem	54	18	4	76
Breda	61	19	5	85
Capelle aan den IJssel	36	10	7	53
Den Bosch	36	14	4	54
Den Haag	97	28	35	160
Eindhoven	141	85	9	235
Enschede	24	6	-	30
Groningen	35	18	0	53
Haarlem	18	4	3	25
Leeuwarden	21	6	1	28
Leiden	31	8	8	47
Maastricht	33	13	3	49
Nijmegen	23	5	-	28
Roosendaal	17	3	-	20
Rotterdam	430	164	33	627
Tilburg	28	10	0	38
Utrecht	79	35	18	132
Venlo	12	6	4	22
Zwolle	35	12	3	50
Overige plaatsen				608
Buitengewone leden				114
Subtotaal				3.792
Bedrijfsfiscalisten				456
<b>Totaal</b>				<b>4.248</b>

\*Het gaat hier om bedrijfsfiscalisten die gewoon lid zijn.





‘De secties brengen de vakspecialisten bij elkaar’

Wouter Paardekooper  
**BESTUURSLID MET PORTEFEUILLE  
'SPECIALISTENSECTIES' EN 'EXPOSÉ'**

De sectie Omzetbelastingsspecialisten was in 2003 de eerste. Inmiddels zijn er vijf specialistensecties: naast OB ook Loonbelasting en Sociale Verzekeringen, Europees Fiscaal Recht, Formeel Belastingrecht en Transfer Pricing. Vanuit het bestuur onderhoudt Wouter Paardekooper de contacten.

Nee, hij spreekt ze niet wekelijks. ‘De secties zijn zelfstandige eenheden binnen de NOB en bepalen grotendeels hun eigen koers. Waar nodig doen we een beroep op de aanwezige kennis en expertise. Voor het Jaarcongres, voor de Commissie Wetsvoorstellen en voor het programma van de Beroepsopleiding. Maar hun bestaansrecht ontleen de secties vooral aan de activiteiten die ze voor de leden ontwikkelen. De meeste organiseren – onder de vlag van de SOB – twee keer per jaar een seminar over een actueel vaktechnisch onderwerp. Die bijeenkomsten trekken altijd veel bezoekers – vanwege de kwaliteit van de inleiders en omdat je er je vakgenoten van andere kantoren kunt ontmoeten.’

Het blijven wel bijeenkomsten van *specialisten*, benadrukt hij. ‘Generalisten worden niet geweerd, maar het niveau is toch afgestemd op de echte vakspecialist. De belastingadviseur dus die negentig procent of meer van zijn of haar tijd op dit gebied actief is.’

#### ZWAARGEWICHTEN

Omzetbelasting en Loonbelasting en Sociale Verzekeringen zijn na hun oprichting enkele jaren geleden uitgegroeid tot goedlopende secties. Vanuit de OB-sectie werd in 2007 een bijdrage geleverd aan de oprichting van de gezamenlijke opleiding indirecte belastingen van de Universiteit van Tilburg, de Universiteit Maastricht en de Vrije Universiteit Amsterdam – die op 1 september is gestart. Loonbelasting/Sociale Verzekeringen had in 2007 een actieve inbreng bij de aanzienlijke uitbreiding (van acht naar twintig dagdelen) van de cursus ‘Loonheffingen voor specialisten’. Formeel Belastingrecht is opgericht in 2007 en enthousiast

aan de slag gegaan; in november vond het eerste seminar (‘Fiscale boetes’) plaats. Europees Fiscaal Recht kampte met enige aanloopproblemen, maar komt in 2008 met een aantal initiatieven. Transfer Pricing bestaat nog maar kort en heeft ambitieuze plannen; ook daar bestaat de commissie die de sectie leidt uit vakinhoudelijke zwaargewichten.

#### VAKERVARINGEN UITWISSELEN

Wouter Paardekooper vindt het een mooi geheel. ‘Dat de NOB dit aan de leden kan presenteren is zonder meer positief. We brengen de specialisten op een bepaald gebied bij elkaar – zowel degenen met veel ervaring als de specialisten die nog niet zo lang als zodanig werkzaam zijn. Vakervaringen uitwisselen staat natuurlijk voorop, maar daarnaast is er volop gelegenheid om te netwerken. Met de specialistensecties hebben we een aantrekkelijke mogelijkheid voor Permanente Educatie op maat geschapen.’

#### MEER CONTACT

De secties spelen een belangrijke rol in de vernieuwde NOB-strategie. Eén van de drie in 2005 geformuleerde speerpunten van die strategie is ‘meer en actuelere communicatie met de leden’. Volgens Wouter Paardekooper een echte noodzaak. ‘We deden als NOB al veel, maar het probleem was dat een deel daarvan onvoldoende tot de leden doordrong. De nieuwkomers hebben de nodige verplichtingen, zoals de Algemene Introductie, de Beroepsopleiding en het bezoeken van een Jaarcongres. En daarnaast natuurlijk alle JOB-activiteiten. Dat biedt bij elkaar in elk geval genoeg mogelijkheden voor contact en betrokkenheid. Maar in de fase daarna ging het moeilijker. Dat hebben we als bestuur onderkend en vervolgens hebben we de nodige maatregelen genomen om de zichtbaarheid van de NOB te vergroten.’

#### VOORBEELDEN

Hij geeft voorbeelden. ‘De website is sterk verbeterd en we blijven werken aan de verdere ontwikkeling. Leden kunnen zich abonneren op specifieke nieuwsbrieven: over het Beconoverleg, de Commissie Wetsvoorstellen en de Commissie Beroepszaken. Als aanvulling op de papieren Exposé hebben we Exposé.net geïntroduceerd, een tweewekelijkse elektronische nieuwsbrief met actualiteiten. Het jaarcongres heeft een *facelift* gekregen. Er zijn de diners met vertegenwoordigers van de kantoren. Over de specialistensecties hadden we het al. Transfer Pricing is waarschijnlijk niet de laatste; mogelijk dat er ook een sectie Tax Accounting komt.’

#### GOED ONTVANGEN

Al die initiatieven zijn goed ontvangen, is zijn ervaring. ‘Ze hebben wat tijd nodig om hun vaste vorm te vinden, maar als bestuur zijn we positief over de ingeslagen weg. We blijven daarom ook alert op nieuwe mogelijkheden. Waarbij we natuurlijk beseffen dat de leden het doorgaans druk hebben. We proberen dus om het aantal contacten te beperken tot de echt functionele. Op een e-mailbombardement zit niemand te wachten.’

Wouter Paardekooper denkt dat het bestuur goed overziet waaraan de leden wel en geen behoefte hebben. ‘We hebben veel contacten met de kantoren – van groot tot klein – en weten dus vrij goed wat daar leeft. Bovendien zitten we zelf natuurlijk dagelijks in de praktijk. Maar we kunnen ook weer niet alles overzien. Dus als er leden zijn die denken dat ze een goed idee hebben om de interne communicatie verder te verbeteren: aarzel niet en laat het ons weten. We staan echt open voor nieuwe initiatieven.’





‘Tuchtrecht heeft ook een preventieve functie’

Hans Franken  
**VOORZITTER RAAD  
VAN BEROEP**

In november 2007 nam Hans Franken, hoogleraar informatierecht aan de Universiteit Leiden, na ruim 19 jaar afscheid als voorzitter van de Raad van Beroep. Hij bewaart ‘uitstekende herinneringen’ aan die periode, maar moest wegens drukke werkzaamheden na zijn benoeming tot vice-voorzitter van de CDA-fractie in de Eerste Kamer enkele van zijn vele nevenfuncties opzeggen.

Het aantal klachten en beroepen dat jaarlijks bij de Raad van Tucht en de Raad van Beroep wordt ingediend is de afgelopen tien jaar nauwelijks toegenomen – zeker niet als daarbij de groei van de NOB van 2300 naar ruim 4200 leden in acht wordt genomen. Franken ziet het als een aanwijzing voor de sterkte van de Orde. ‘Mede door de forse toelatingseisen is de NOB een gerespecteerd gezelschap professionals. Een potentiële klager beseft dat maar al te goed. Hij moet echt iets substantieels naar voren kunnen brengen om in een procedure een redelijke kans op succes te maken. Daar komt nog bij dat het hem tijd gaat kosten. En meestal ook geld, want hij zal zich moeten laten adviseren. Men begint dus niet lichtzinnig aan een tuchtrechtprocedure.’

#### ZOEKEN NAAR COMPROMIS

Het relatief geringe aantal klachten heeft ook te maken met de gewoonte van NOB-zijde om in het voorstadium waar mogelijk tot een vergelijk tussen partijen te komen. Franken vindt het een goede aanpak. ‘Hoe minder procedures, hoe beter. De grote kantoren hebben tegenwoordig speciale functionarissen die klachten over een adviseur uit de eigen gelederen zeer serieus behandelen. Die zijn gebaat bij een snelle, voor beide partijen bevredigende oplossing. En ook NOB-directeur Sobels besteedt de nodige tijd aan pogingen al in een vroeg stadium tot de-escalatie en mogelijk een compromis te komen. Maar uiteraard lukt dat niet in alle gevallen. Dan is de cliënt welkom bij de Raad van Tucht en eventueel later bij de Raad van Beroep.’

#### WEINIG VERANDERING

Als hij de veranderingen in de NOB-tuchtrechtspraak tijdens zijn lange betrokkenheid moet inventariseren dan is hij eigenlijk snel klaar. ‘Principieel is er sinds de start in juni 1991 weinig veranderd. Tekenend is dat het Reglement Tuchtzaken al die jaren niet is aangepast. Ik denk wel dat de kantoren nu meer aandacht schenken aan klachten dan in de beginfase – mede onder invloed van de *good governance*-discussie. Aan klagerskant zie je dat cliënten meer dan voorheen een tuchtrechtprocedure gebruiken als opstapje naar een civiele procedure voor schadevergoeding. Je staat bij de rechter nu eenmaal sterker als je een voor jou gunstige uitspraak van de tuchtrechter kunt laten zien.’

#### CASSATIETRECHTER

Zijn Raad van Beroep typeert hij als ‘een soort cassatierechter’. ‘De Raad van Tucht oordeelt over de feiten. Daar mogen klager en adviseur alle registers opentrekken. Wij als beroepsinstantie bekijken de zaak vervolgens iets afstandelijker. In elk geval doen we het werk van de Raad van Tucht niet over. We concentreren ons op de vraag of de uitspraak in eerste aanleg mogelijk in strijd is met de wet of met de NOB-statuten. Anders gezegd: we gaan na of de Raad van Tucht haar werk goed heeft gedaan.’  
Dat de Raad van Beroep in een relatief groot deel van de zaken tot de uitspraak ‘ongegrond’ dan wel ‘niet ontvankelijk’ komt is volgens Franken niet verwonderlijk. ‘Nogal wat klagers richten zich ook in tweede aanleg op de feiten. Maar zeer uitzonderlijke gevallen daargelaten: daarover spreken we ons dus niet uit.’

#### MANIER VAN WERKEN

Zijn ‘uitstekende herinneringen’ omvatten naast de zaken op zich ook de manier waarop zijn Raad van Beroep werkte. ‘Het is een gemengde bezetting: de voorzitter, een NOB-lid en een buitenfunctionaris. Plus een griffier met ervaring in cassatiezaken. Dat werkte altijd goed. We treden klagers zakelijk, maar open tegemoet. Ook dat is een kant van de kwaliteit van tuchtrechtspraak.’

#### AFSCHRIKWEKKEND

Voor een adviseur is een klacht uiterst onaangenaam, benadrukt hij. ‘Dan gaat toch onvermijdelijk het aloude gezegde spelen “dat waar rook is ook wel vuur zal zijn”. Alleen al de gedachte dat zoiets je toch maar zal overkomen heeft een afschrikwekkende werking. Het tuchtrecht heeft dus ook een belangrijke preventie functie.’

#### GROEIEND BELANG

Franken constateert in breder verband een groeiend belang van tuchtrechtspraak. ‘Wettelijk tuchtrecht, zoals de accountants dat bijvoorbeeld kennen, is er al op ruime schaal. Maar ook het verenigingstuchtrecht à la de NOB neemt in omvang toe. Veel kleine organisaties – soms met niet meer dan dertig leden – hebben het ingevoerd. Het belang van een goede controle op de beroepsuitoefening heeft een hoge prioriteit.’





# RAAD VAN TUCHT EN RAAD VAN BEROEP

<b>RAAD VAN TUCHT</b>	
Inkomst nieuwe klachten in 2007	16
Aantal klachten dat is ingetrokken na bemiddeling (waarvan één klacht die in 2006 is ingediend)	4
Aantal klachten die zijn ingetrokken zonder bemiddeling	0
<b>Aantal uitspraken in 2007</b> (waarvan 14 uitspraken van klachten ingediend in 2006)	14
Aantal gegrond verklaarde klachten, met maatregel	4
Aantal ongegrond verklaarde klachten	10
<b>RAAD VAN BEROEP</b>	
Inkomst nieuwe beroepen in 2007	10
Aantal dat hiervan is ingetrokken	3
<b>Aantal uitspraken in 2007</b>	7
Aantal verworpen beroepen	4
Aantal vernietigde uitspraken	3

# PUBLICATIES

<b>NOB/LOF Scriptieprijs</b>	
Effecten van effectisering; BTW-consequenties van de securitisatie van hypothecaire vorderingen	
Auteur: mw. mr. drs. I.H.T. Reiniers	
NOB/LOF serie nr. 16	
Deventer, Kluwer	
ISBN 978 90 13 04938	
<b>Exposé 2007</b>	16
Jaargang 13	4
Nummer 1 Fiscaal promoveren	0
Nummer 2 Mergers & Acquisitions	0
Nummer 3 Sport en fiscaliteit in beweging	0
Nummer 4 Vastgoed	14
Nummer 5 Jonge belastingadviseurs	14
<b>Congresbundel</b>	
Sport en fiscaliteit in beweging	
Diverse auteurs	
Deventer, Kluwer	
ISBN 978 90130 47431	
<b>Overige publicaties</b>	
Jaarboek 2007	4
Jaarverslag NOB 2006	3





‘Wetscommentaren horen bij de NOB’

Simon Strik  
**VOORZITTER COMMISSIE  
 WETSVORSTELLEN**

De Commissie Wetsvoorstellen bracht in 2007 in totaal twaalf commentaren op wetsvoorstellen uit, plus een flink aantal – vertrouwelijke – commentaren op concept-beleidsbesluiten. Het vroeg weer een forse inspanning van de commissieleden, die daarbij mede steunden op de inbreng vanuit de verschillende vaktechnische secties. Per commentaar leverden vaak ook individuele NOB-leden een specifieke bijdrage. Commissievoorzitter Simon Strik roemt de inzet van alle betrokkenen.

Hij typeert het werk van zijn commissie als enigszins ‘seizoensgebonden’. In het najaar hebben we altijd veel te doen, vooral vanwege het nieuwe Belastingplan en de Overige fiscale maatregelen. De rest van het jaar varieert het. Het voorjaar en de zomer zijn meestal relatief rustig, tenzij er toch een belangrijk wetsvoorstel aan de orde is – wat met enige regelmaat het geval is.’

#### WETSVORSTEL PERSONENVENNOOTSCHAPPEN

Ze zijn hem allemaal even lief, maar als hij moet kiezen dan noemt hij de commentaren op het wetsvoorstel Personenvennootschappen en op de plannen met de renteaftrekbepalingen van art. 10a Vpb als de belangrijkste van 2007. ‘Ons uitgebreide en diepgaande commentaar op de voorstellen over het nieuwe personenvennootschapsrecht heeft bij de parlementaire behandeling tot nog toe te weinig aandacht gekregen. Dat komt hoofdzakelijk omdat het wetsvoorstel van Justitie afkomstig is en niet van Financiën. We hebben gewezen op een aantal onvermoede fiscale gevolgen, bijvoorbeeld bij de omzetting van een BV in een personenvennootschap en omgekeerd. De praktijk zou er nog wel eens flink last van kunnen krijgen.’

#### RENTEAFTREKBEPERKING

Bij de voorstellen die staatssecretaris De Jager als onderdeel van het Belastingplan 2008/Overige fiscale maatregelen 2008 deed over een verdere beperking van de wettelijke renteaftrekbepaling bij winstdrainageconstructies stond volgens Simon

Strik voor de zoveelste maal het Nederlandse investeringsklimaat op het spel. ‘We hadden op dat moment al veel te lijden van de onduidelijke nieuwe regels inzake de deelnemingsvrijstelling. Toen kwam dit er nog bovenop. We hebben met alle kracht die we hadden binnen een week een technisch sterk commentaar geschreven, bovendien voorzien van een viertal concrete wijzigingsvoorstellen. Dat heeft in elk geval opgeleverd dat de staatssecretaris toezeggingen heeft gedaan die in veel situaties de ergste kou uit de lucht nemen. Maar het was te weinig.’

#### DEELNEMINGSVRIJSTELLING

Wat de herziene deelnemingsvrijstelling betreft: daarover heeft een delegatie van de Commissie in 2007 regelmatig informeel contact met Financiën gehad, met name over de noodzaak een toerekeningsbalans op te stellen voor elke rechtstreeks door de Nederlandse moeder gehouden deelneming. De NOB-afvaardiging kwam daarbij met een eigen voorstel. Strik rekent ook die operatie tot de jaarhoogtepunten van zijn commissie. ‘We moesten wel, want de negatieve geluiden vanuit het internationale bedrijfsleven waren luid. Uiteindelijk heeft Financiën wel het grondidee uit ons voorstel overgenomen. Maar ook hier geldt dat het eigenlijk te weinig is.’

#### ALLE BELASTINGEN

Leidinggeven aan de discussies, vragen oproepen, enthousiasmeren en knopen doorhakken – dat vindt Simon Strik zijn belangrijkste taken als voorzitter. Gelukkig wordt hij organisatorisch gesteund door Mariska van der Maas, een bijzonder alerte secretaris. ‘We hebben als commissie onze maandelijkse call en daartussendoor regelmatig contact in kleiner verband. De bijdragen vanuit de specialistensecties zijn heel belangrijk, want onze gezamenlijke expertise heeft natuurlijk haar grenzen. En daarnaast moeten we soms op zoek naar echt speciale experts, zoals bij de vlieg- en verpakkingsbelasting in het Belastingplan 2008. Die vinden we binnen de NOB overigens altijd.’

#### OOK MKB

Hij benadrukt dat zijn commissie zich beslist niet beperkt tot de fiscale problematiek van het internationale bedrijfsleven. ‘Zeker de helft van de leden is goed op de hoogte van de specifieke fiscale problemen bij het MKB. Dat sluit mooi aan bij het gegeven dat we binnen de NOB steeds meer MKB-kantoren kunnen verwelkomen. De IB-ondernemer en de directeur-groootaandeelhouder hebben dus evengoed onze belangstelling. In dat kader zijn we bezig de informele contacten met MKB-Nederland te verbeteren. En voor de andere zaken doen we dat met VNO-NCW.’

#### NOBLESSE OBLIGE

Als het op de effectiviteit van de commentaren aankomt is er volgens Simon Strik nog wel ruimte voor verbetering. ‘Je wordt onvermijdelijk steeds weer geconfronteerd met het feit dat Financiën veel ruimte krijgt om de eigen zin door te zetten. Dat gebeurt wel vanuit de – naar ik aanneem – oprechte overtuiging dat men het landsbelang dient, maar het effect is er niet minder om. Het is en blijft uitermate moeilijk om een eenmaal circulerend wetsvoorstel na de indiening bij de Tweede Kamer nog fundamenteel te beïnvloeden.’ Van opgeven wil hij echter niet weten. ‘Eén keer per jaar kijken we als commissie terug op onze activiteiten van de afgelopen tijd. Dan snuiven en grommen we een keer en besluiten vervolgens om er onverminderd hard tegenaan te gaan. Het is ook een kwestie van *noblesse oblige*. Commentaar geven op wetsvoorstellen hoort gewoon bij de rijke traditie van de NOB. We hebben zoveel expertise in huis. Nee, dit moeten we blijven doen.’



**DANGER**  
**CONFINED SPACE**  
HAZARDOUS ATMOSPHERE  
CHECK OXYGEN LEVEL BEFORE  
AND DURING ENTRY



Voor de Commissie Beroepszaken was 2007 het tweede volledige jaar sinds de oprichting eind 2005. Nog even voor de goede orde: deze commissie houdt zich bezig met alle niet-fiscaaltechnische zaken die het beroep belastingadviseur raken. Ze signaleert de politieke, maatschappelijke en economische ontwikkelingen die het vak (kunnen) beïnvloeden en geeft die – onder meer via een periodieke nieuwsbrief – door aan de leden.

In 2007 namen de activiteiten van de Commissie Beroepszaken in aantal en omvang toe. Onder meer speelden de volgende zaken.

#### OECD-ONDERZOEK NAAR TAX INTERMEDIARIES

De OECD voerde in 2007 een groot internationaal onderzoek uit naar de rol van *tax intermediaries* bij het ontgaan en ontwijken van belastingen. Het ministerie van Financiën vroeg de NOB al in een vroeg stadium om een inbreng te leveren. Dat is gebeurd, waarbij van NOB-zijde werd opgemerkt dat de term ‘intermediair’ weinig gelukkig is. De belastingadviseur is namelijk geen *go between* tussen belastingplichtige en fiscus, maar treedt op als belangenbehartiger van zijn cliënt.

Na een aantal *papers* over de opzet van het onderzoek verschenen in augustus drie *working papers* waarin de pijlers van de studie centraal staan: *risk management* en *the enhanced relationship*. Met dat laatste wordt een relatie bedoeld die gebaseerd is op samenwerking en wederzijds vertrouwen. In de betreffende *paper* wordt van een aantal landen aangegeven hoe die een *enhanced relationship* vorm en inhoud proberen te geven. Nederland met zijn horizontaal toezicht is daar één van.

Henk Koller (voorzitter van de Commissie Beroepszaken en voorzitter van het Professional Affairs Committee van de CFE) hield op 20 november een presentatie over het OECD-onderzoek op de CFE Conference in Brussel. Twee punten stonden centraal in zijn betoog. Ten eerste verzette hij zich tegen het *labelen* van belastingadviseurs in termen van meer of minder ‘risicovol’. Dat voorstel van de OECD-onderzoekers ging kort daarna van tafel. Verder gaf hij aan dat de *fair share*-gedachte niet werkbaar is, maar dat het moet gaan om een *fair play*-benadering.

#### COMMENTAAR OP WETSVORSTELLEN

Op 21 november stuurde de Commissie Beroepszaken een commentaar op het wetsvoorstel Wijziging van de Wet Iden-

tificatie bij dienstverlening en de Wet melding ongebruikelijke transacties ter implementatie van de 3<sup>e</sup> richtlijn (alsmede op het wetsvoorstel tot samenvoeging van deze twee wetten) aan de Vaste Commissie voor Financiën van de Tweede Kamer.

De NOB constateerde dat de beoogde wettekst voor de praktijk een aanmerkelijke verbetering oplevert in vergelijking met de bestaande wetten. Vooral de directe aansluiting bij de terminologie van de 3<sup>e</sup> richtlijn, de invoering van een risicogeorïënteerde benadering, de vrijstelling voor beursgenoteerde ondernemingen en Nederlandse overheidsinstanties en de samenvoeging van de beide wetten betekenen een grote vooruitgang. Er is ruim aandacht besteed aan de wensen van de marktpartijen. Niettemin gaf de NOB in haar brief nog een flink aantal suggesties om de wetsvoorstellen duidelijker te maken. Daarnaast gaat de NOB samen met de andere beroepsorganisaties weer richtsnoeren schrijven voor de praktische toepassing van de wet.

#### HORIZONTAAL TOEZICHT

De ontwikkelingen rond horizontaal toezicht en handhavingsconvenanten zijn in 2007 in versneld tempo doorgegaan. In dat kader paste ook de Fiscale Conferentie over horizontalisering die op 15 en 16 november plaatsvond in Zeist. Het gaat om een voor belastingadviseurs zeer relevant thema.

Henk Koller nam als voorzitter van de Commissie Beroepszaken vanzelfsprekend deel aan de conferentie. Na afloop verwoordde hij zijn overwegend positieve herinneringen als volgt. ‘Het was open en ontspannen en er heerste begrip voor elkaars situatie. Dat is op zich natuurlijk goed, maar je merkte toch ook dat zodra de praktijk dichterbij kwam er al gauw een zekere verharding in de standpunten optrad. Ik moet wel zeggen dat men aan adviseurskant positiever was dan voorheen. Onze aanvankelijke reflex van “dat kan niet” was achteraf misschien wat prematuur.’

Van NOB-zijde constateert men niettemin zowel conceptueel als uitvoeringstechnisch nog veel onduidelijkheden rond horizontaal toezicht. In de kern gaat het om twee zaken. De eerste is de vraag of met een overheidsinstantie eigenlijk wel een echte vertrouwensband opgebouwd kan worden. Is het niet zo dat die overheid als het erop aankomt altijd machtiger is? In die zin is horizontaal toezicht ook een soort *contradictio in terminis*: er wordt een gelijkheid gesuggereerd die er niet is.

Daarnaast – maar minstens zo belangrijk – is er het punt dat effectief horizontaal toezicht een ander belastingstelsel vraagt. De wetgeving moet veel duidelijker en minder detailistisch worden dan nu het geval is, anders blijft de kans op onenigheid tussen fiscus en belastingplichtige te groot. Verder moet de kwaliteit van de uitvoering omhoog. Niet bepaald zaken die zo even zijn geregeld.

#### SAMENWERKING MET ACCOUNTANTS

In september publiceerde de NOB een nieuwe notitie over de samenwerking met accountants. Het is een vervolg op de (voorlopige) notitie uit juli 2006. Centraal in beide notities staan de gevolgen van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta) en het daarop gebaseerde Besluit toezicht accountantsorganisaties (Bta) voor NOB-leden die samenwerken met accountants die wettelijke controles uitoefenen.



Jaaroverzicht  
**STICHTING OPLEIDING  
 BELASTINGADVISEURS**

De SOB biedt twee programma's aan: de Beroepsopleiding Belastingadviseurs voor aspirant-leden van de NOB en het Programma Permanente Educatie voor gewone leden van de NOB.

#### **BEROEPSOPLEIDING BELASTINGADVISEURS**

##### **CIJFERS**

Het aantal aspirant-leden van de NOB steeg van 838 naar 861 (per 1 januari 2008). De opleiding is in 2007 door 237 cursisten afgerond. De SOB organiseerde 31 verschillende cursussen, waaronder vier specialistencursussen. Het totaal aantal cursussen voor aspirant-leden bedroeg 203, met in totaal 3.523 deelnemers. Zie het overzicht op pag. 31. Alle cursussen worden geëvalueerd: de uitkomsten daarvan zijn een belangrijk middel om de kwaliteit te beoordelen en waar nodig te verbeteren. De gemiddelde totaalscore van de evaluaties was 7,8.

##### **KWALITEIT**

De kwaliteit van de inzet van de cursisten wordt gemeten aan de hand van de verplichte voorbereidingsopdrachten en de participatie in de cursus. De docenten waren tevreden over de prestaties en inzet van de cursisten. Een beperkt aantal cursisten werd afgewezen.

##### **LOONHEFFINGEN VOOR SPECIALISTEN**

In 2007 is in nauw overleg met de docenten en met de sectie Loonbelasting en Sociale Verzekeringen besloten tot een aanzienlijke uitbreiding van de cursus Loonheffingen voor specialisten: van acht naar twintig dagdelen. De cursus bestaat uit een aantal onderdelen (zie tabel). Geïnteresseerden kunnen het uitgebreide cursusprogramma vinden op de website ([www.nob.net](http://www.nob.net)).

ONDERWERP	AANTAL DAGDELEN
Systematiek en werking van de Wet op de loonbelasting 1964 c.a.	1
Relatie met premieheffing volksverzekeringen en werknemersverzekeringen	1
Dienstbetrekkingen	1
Inhoudingsplicht algemeen	2
Het begrip loon	3
Pensioenproblematiek	2
Internationale aspecten van loonbelasting en premieheffing	2
Formaliteiten bij uitzendingen	1
Eindheffing	1
Afdrachtsverminderingen	1
Identificatieplicht en aansprakelijkheid	1

##### **BESTUUR**

Het bestuur kwam in het verslagjaar twee keer bijeen. In 2007 traden twee nieuwe leden toe. Het bestuur bestaat nu uit vijf leden: mw. mr. C. Zegers (voorzitter), drs. J.M. van Trigt (penningmeester), drs. H. Th. Kuipers, mw. drs. Chr. J.M. Noordermeer Van Loo en prof. dr. F. Sonneveldt.

##### **PROGRAMMACOMMISSIE**

De Programmacommissie (PC) ziet er op toe dat de kwaliteit van de opleiding gehandhaafd wordt. Alle evaluaties van de cursussen worden in de PC besproken. De PC fungeert als denktank voor het genereren van nieuwe ideeën. De PC bestaat uit negen NOB-leden. Bij de samenstelling wordt gelet op een evenredige vertegenwoordiging uit de kantoren.

##### **PROGRAMMA PERMANENTE EDUCATIE**

##### **ZEVEN BIJEENKOMSTEN**

In het kader van de Permanente Educatie stonden onderstaande conferenties, seminars en trainingen open voor de gewone en buitengewone leden. In totaal zijn er in het kader van de Permanente Educatie zeven bijeenkomsten georganiseerd, die goed bezocht werden. Deelname vindt plaats op vrijwillige basis.

##### **FISCALE CONFERENTIES**

Het doel van de Fiscale Conferentie is: verdieping van fiscale techniek en uitwisseling van kennis, ervaring en standpunten. De participanten nemen op persoonlijke titel deel en discussiëren vrijuit over de fiscale problematiek die aan de orde wordt gesteld. Aan elke Fiscale Conferentie kunnen NOB-leden en medewerkers van de Belastingdienst deelnemen. Het aantal deelnemers bedraagt twintig: tien van de Belastingdienst en tien uit de adviespraktijk (uitsluitend NOB-leden). De kwaliteit van de deelnemers bepaalt voor een belangrijk deel de kwaliteit van de conferentie. De deelnemers moeten dan ook van een vergelijkbaar technisch niveau zijn. Het gaat om fiscalisten die zich intern en/of extern geprofileerd hebben als deskundige op het gebied van de desbetreffende conferentie, bijvoorbeeld via publicaties, procedures, advisering en/of een interne knowhowfunctie. Behoudens uitzonderingen beschikken de deelnemers over een zeer ruime ervaring. De tweedaagse conferenties staan onder leiding van

een fiscalist die een grote reputatie geniet op het terrein van het onderwerp dat centraal staat.

Van elke Fiscale Conferentie worden twee verslagen gemaakt. Een kort verslag verschijnt kort na de conferentie in het *Weekblad Fiscaal Recht*, in *Exposé* en op [www.nob.net](http://www.nob.net). Een uitgebreid verslag van de conferentie is voor NOB-leden op aanvraag beschikbaar.

#### FISCALE CONFERENTIE 'HORIZONTALISERING'

Op 15 en 16 november vond de 24<sup>e</sup> Fiscale Conferentie plaats. Het thema was 'Horizontalisering'. Conferentie leider was prof. mr. R.H. Happé. De conferentie scoorde in de evaluatie een 8,3.

#### FISCALE CONFERENTIE 'LOONBELASTING'

Op 10 en 11 december 2007 vond de 25<sup>e</sup> Fiscale Conferentie plaats. Het thema was 'Loonbelasting'. De conferentie stond onder leiding van mr. C.W.M. van Ballegooijen en scoorde een 8,4 in de evaluatie.

#### SEMINAR 'WET WERKEN AAN WINST'

De SOB organiseerde op 7 maart het seminar 'Wet Werken aan Winst' in Slot Zeist te Zeist. Dit seminar was een 'doorclick' van de Fiscale Conferentie 'Werken aan Winst' van 23 en 24 november 2006. Twee van de inleiders op de Fiscale Conferentie – mr. drs. S.A.W.J. Strik en mw. dr. C.L. van Lindonk – traden ook tijdens het seminar in Zeist op. Er namen 56 NOB-leden deel. Het seminar scoorde in de evaluatie een 7,7. Gezien de grote belangstelling besloot de SOB het seminar nogmaals te organiseren op 25 april. Toen scoorde het een 7,6. Het aantal deelnemers bedroeg 44.

#### SEMINAR 'HET LOONBEGRIJ EN NEGATIEF LOON'

De sectie Loonbelasting en Sociale Verzekeringen organiseerde onder de vlag van de SOB op 22 maart het seminar 'Het loonbegrip en negatief loon'. Er namen 38 NOB-leden deel. Het seminar scoorde in de evaluatie een 8,0.

#### SEMINAR 'FISCALE BOETES'

De sectie 'Formeel Belastingrecht' organiseerde onder de vlag van de SOB op 8 november het seminar 'Fiscale boetes'. Er namen veertig NOB-leden deel. Het seminar scoorde in de evaluatie een 7,7.

#### VAARDIGHEIDSTRAINING 'HET VERKOOPMOMENT IN ADVIESGESPREKKEN'

Op 21 november vond de vaardigheidstraining 'het verkoopmoment in adviesgesprekken' plaats. Het is een eendaagse training, met facultatief een individuele terugkomavond. De training is gericht op belastingadviseurs met acquisitie-verantwoordelijkheid die commercieel slagvaardiger willen worden. Er namen tien NOB-leden deel. Twee leden schreven zich in voor de terugkomavond. De training scoorde een 7,8.

#### TRAINING 'PROCESVOERING VOOR NOB-LEDEN'

Op 7 en 8 december vond de training 'Procesvoering voor NOB-leden' plaats. De training is bedoeld voor ervaren belastingadviseurs, die incidenteel een procedure voeren. Er namen 12 NOB-leden deel. De training scoorde een 8,5.

CURSUS	TOTAAL AANTAL IN 2007	TOTAAL AANTAL CURSISTEN	AANTAL DAGDELEN
Adviseren	25	250	4
Algemene Introductie	10	300	0
Argumenteren	20	240	4
Basiscommunicatie	31	310	2
Bedrijfsconcentraties: aandelenfusie/kapitaalbelasting	2	54	2
Bedrijfsconcentraties: deelnemingsvrijstelling internationaal	2	49	2
Bedrijfsconcentraties: deelnemingsvrijstelling nationaal	2	53	2
Bedrijfsconcentraties: fiscale eenheid internationaal	2	49	2
Bedrijfsconcentraties: fiscale eenheid nationaal	2	50	2
Bedrijfsconcentraties: fusies en splitsingen	3	79	2
Civiel Recht Kapitaalvennootschappen	5	148	4
Civiel Recht Personenvennootschappen	5	144	2
Formeel Belastingrecht	5	147	3
Inkomstenbelasting voor specialisten	2	32	2
Internationaal Belastingrecht	2	60	4
Internationaal Belastingrecht voor specialisten	2	46	4
Lokale Heffingen			4
Loonheffingen	2	52	3
Loonheffingen voor specialisten	5	114	2
Masterclass Argumenteren	1	13	4
Omzetbelasting	2	57	3
Omzetbelasting voor specialisten	7	181	2
Onderhandelen	24	240	4
PCT1 IB	1	13	2
PCT1 OB	1	19	2
PCT1 Vpb	6	123	2
PCT2	2	40	2
Procesvoering	4	240	4
Schriftelijk rapporteren	22	264	4
Successie- en schenkingsrecht	4	113	2
Wet Waardering Onroerende zaken	2	43	2
<b>Totaal</b>	<b>203</b>	<b>3.523</b>	



‘De debatvorm heeft grote voordelen’

Donatello Piras  
**DOCENT ‘ALGEMENE INTRODUCTIE’  
 EN ‘ARGUMENTEREN’; DEBATLEIDER  
 STUDENTENVOORLICHTING**

Al een flink aantal jaren treden professionals van het Nederlands Debat Instituut op in cursussen en trainingen van de SOB en bij NOB-evenementen als het jaarcongres. Donatello Piras in het bijzonder is zeer actief als trainer, debatleider en presentator. Zijn cv vermeldt spreekvaardigheid als zijn grote passie.

Het begint al bij de Algemene Introductie: de eendaagse entree van aspirant-leden in de NOB-gelederen. Op de ochtendbijeenkomst ervaren de nieuwkomers voor het eerst – maar zeker niet voor het laatst – dat ‘debatteren’ een belangrijk onderdeel is van het vaardighedentraject in de Beroepsopleiding.

#### GOEDE TRAININGSMETHODE

Volgens Donatello Piras heeft het debat als leervorm grote voordelen. ‘Je werkt aan alle belangrijke facetten van communiceren tegelijk: presentatietechniek, argumentatievermogen en luistervaardigheid. Structuur geven aan een betoog, er logica in aanbrengen, je bedienen van bepaalde stijlfiguren en alert kunnen reageren op wat anderen naar voren brengen – daarvoor is het een prima trainingmethode. En de wedstrijdvorm die we vaak hanteren stimuleert dat nog eens extra.’

#### LEVENDIGE DISCUSSIES

Hij vindt – mede op grond van zijn ruime ervaring bij andere organisaties en bedrijven – dat het basisoniveau van de aspirant-leden behoorlijk hoog is. ‘Dat ze allemaal een universitaire opleiding achter de rug hebben is goed te merken. Maar wat me opvalt is dat er per keer toch ook altijd enkele uitblinders zijn. Mensen die echt al een goede debattechniek hebben en die zich door niets en niemand van de wijs laten brengen.’ Het debat op de Algemene Introductie vindt plaats aan de hand van een aantal stellingen. In 2007 waren dat onder meer: *‘Het legaliteitsbeginsel is de enige beperking in het handelen*

*van de belastingadviseur’ en ‘Samenwerken schaadt de onafhankelijkheid van de belastingadviseur’.* Piras ziet altijd levendige discussies ontstaan. ‘Zeker als het over ethische vragen of over de dagelijkse beroepspraktijk gaat, roeren de deelnemers zich flink. Je ziet ze in zo’n ochtend ook groeien: bij de derde stelling zijn ze al een stuk scherper dan bij de eerste.’

De Algemene Introductie vindt zo’n tien keer per jaar plaats. Op elke sessie wordt een winnaar van het debat aangewezen, die samen met de winnaars van de andere bijeenkomsten een uitnodiging krijgt voor een masterclass bij het debatinstituut. Tijdens een JOB-borrel wordt één keer per jaar een *overall*-winnaar gekozen.

#### INTENSIEF PROGRAMMA

Donatello Piras is ook actief als trainer bij de tweedaagse cursus ‘Argumenteren’, onderdeel van het vaardighedentraject van de Beroepsopleiding. Het doel laat zich eenvoudig verwoorden: beter en overtuigender leren spreken en argumenteren. ‘We bieden de deelnemers een intensief programma aan, met de nadruk op “zelf doen”. Maar al die zelfwerkzaamheid wisselen we af met blokjes theorie, waarbij we teruggrijpen op de klassieke retorica. Ik kan niet anders zeggen dan dat de overgrote meerderheid van de deelnemers na afloop enthousiast is. Ze hebben het gevoel dat ze echt iets geleerd hebben. Wat precies – dat verschilt onderling. De een zegt dat hij zelfverzekerder voor een groep staat, de ander dat hij zijn betoog beter kan structureren of effectiever dan voorheen een drogreden kan bestrijden.’

#### STUDENTENVOORLICHTING

Derde activiteit waarbij Piras is betrokken: de universitaire voorlichtingsbijeenkomsten over het werken als fiscalist die de NOB in samenwerking met de Belastingdienst organiseert. In overleg met het debatinstituut zijn ze vanaf het najaar van 2007 anders opgezet. Doel is onveranderd om studenten rechten en economie in een vroeg stadium voor de fiscale studierichting te interesseren. Maar de vorm is aangepast, waarbij ook in dit geval de debatmethode goede diensten bewijst.

#### VOOROORDELEN VERDWIJNEN

‘We wilden een opzet waarbij dynamiek en afwisseling centraal staan,’ zegt Piras. ‘Geen lange inleidingen dus, maar levendige interviews en een actieve rol voor de zaal. Eerst stel ik een belastingadviseur en een inspecteur die aan de betreffende universiteit hebben gestudeerd een aantal vragen over hun dagelijkse werk. De studenten kunnen ze daarna ook zelf aan de tand voelen. Vervolgens vindt een *crossbench*-debat plaats. De zaal wordt verdeeld in twee groepen, die in een Lagerhuisopstelling als voor- en tegenstanders met elkaar in debat gaan over een stelling, bijvoorbeeld *“Over belastingheffing moet men kunnen onderhandelen”*.’

Het werkt goed, vindt hij. ‘Zo’n bijeenkomst duurt wel twee uur, maar niemand die zich maar een ogenblik verveelt. En, nog belangrijker, na afloop blijkt dat een aantal vooroordelen over het werken als fiscalist uit de wereld is geholpen.’

#### RUIM AANDACHT

Schriftelijke vaardigheden worden in de huidige fiscale studies al behoorlijk getraind. De mondelinge lopen wat dat betreft nog achter. Des te meer reden dus om er in de Beroepsopleiding ruim aandacht aan te besteden. Ook Donatello Piras benadrukt de noodzaak. ‘Voor een belastingadviseur zijn goede mondelinge vaardigheden essentieel in het contact met collega’s, cliënten en de inspecteur. Echte natuurtalenten zijn schaars, maar je kunt het zeker leren.’



‘Ook bij de kleinere kantoren werken steeds meer specialisten’

Jan Schouten  
**CURSUSLEIDER ‘LOONHEFFINGEN’,  
VOORZITTER ‘SECTIE LOONBELASTING  
EN SOCIALE VERZEKERINGEN’**

Sinds 2006 levert de BTW niet langer de grootste bijdrage aan de Nederlandse schatkist. Die eervolle taak is vanaf dat jaar overgenomen door de loonheffingen. Maar nummer één of niet: onveranderd is gebleven dat de loonheffingen fiscaaltechnisch ingewikkeld zijn en bovendien vaak veranderen. Human capital-specialist Jan Schouten weet er alles van.

Even voor de goede orde. Er zijn vier loonheffingen: loonbelasting, premie volksverzekeringen, premies werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet. Specialisten zouden dat kwartet graag zien opgaan in één loonsomheffing. ‘Liever vandaag dan morgen,’ zegt ook Jan Schouten. ‘Het is typerend voor de situatie op ons vakgebied: de wetgever heeft veel ingewikkelde bouwwerken opgetrokken en gaat er vanuit dat de uitvoeringspraktijk de problemen wel oplost. Dat doen we ook voor een belangrijk deel, maar het zou allemaal zoveel eenvoudiger en efficiënter kunnen.’

#### OP SCHERP STAAN

Eén ding is in de huidige situatie zonneklaar. ‘Als adviseur op dit gebied moet je voortdurend op scherp staan en zonder mokken de zoveelste serie verandering in de wet- en regelgeving tot je nemen. De leden worden daarbij vanuit de NOB zoveel mogelijk gesteund. Er is veel aandacht voor de loonheffingen, zowel in de Beroepsopleiding als vanuit onze specialistensectie. In 2007 is de cursus ‘Loonheffingen voor specialisten’ aanzienlijk uitgebreid. En natuurlijk moet ik ook de succesvolle Fiscale Conferentie over de loonheffingen noemen die in december plaatsvond onder leiding van Cees van Ballegooijen.’

#### BOEIENDE MATERIE

De toegenomen fiscaaltechnische complexiteit van het vakgebied schrikt toch niet af, is Schoutens ervaring. ‘Integendeel, ik zie dat een groeiend aantal adviseurs voor dit specialisme kiest. Dat komt mede door de verbreding van het werkgebied, dat duidelijk een internationale dimensie heeft gekregen. Het aantal *expats* dat kortere of langere tijd in Nederland werkt groeit nog steeds, net als het aantal Nederlanders dat naar het buitenland wordt uitgezonden. Dan spelen er veel praktische loonheffingsvragen, zowel op individueel als bedrijfsniveau. En natuurlijk is er ook altijd het punt welk land mag heffen: het thuisland of het werkland. Dat loopt niet altijd voor alle loonheffingen parallel. Boeiende materie, die tot de verbeelding van steeds meer fiscale professionals spreekt.’

#### DRAMATIEK IN VOLLE GLORIE

De sectie waarvan hij voorzitter is heeft een goed jaar gehad, vindt hij. ‘We zijn de op één na oudste vaktechnische sectie binnen de NOB, met een inmiddels bloeiend bestaan. Elk jaar stellen we bepaalde thema’s aan de orde. Zo hebben we de afgelopen tijd flink gehamerd op de noodzaak dat bedrijven adequaat voldoen aan de identificatieplicht van hun werknemers. De Belastingdienst stelt zich op dit punt steeds formalistischer op. Klopt er in hun ogen ook maar iets niet dan volgt een naheffing op basis van het anoniementarief. Daar zit natuurlijk geen werkgever op te wachten. Het is de dramatiek van de loonheffingen in volle glorie: één correctie heeft nauwelijks gevolgen, maar als het aantal oploopt tot de *n*-de macht kunnen de financiële consequenties verstrekkend zijn.’

Het brengt hem tot een hartenkreet. ‘Moet de overheid ons nu echt zulke gedetailleerde regels opleggen? Moet elk voordeeltje – hoe klein ook – belast worden? De fiscus heeft de onaardige neiging alles te willen beheersen. Op het gebied van de loonheffingen zie je dat in optima forma. Een oerwoud van regeltjes, aanvullingen, uitzonderingen en uitzonderingen op uitzonderingen. En de politiek biedt te weinig tegenspel. Walvis zou ons leven eenvoudiger maken, maar dat is allerminst gebeurd.’

#### IN CONTROL ZIJN

Door de komst van horizontaal toezicht doet de noodzaak om *in control* te zijn zich ook op het gebied van de loonheffingen voor, geeft hij aan. ‘Maar met een adequate interne controle plus een vakbekwame externe accountant en belastingadviseur kom je wat dat betreft een heel eind. En het is ook weer niet nodig dat je roomser bent dan de paus. Wie een convenant met de Belastingdienst heeft afgesloten – waarbij het wederzijds vertrouwen voorop staat – mag toch verwachten dat de relatie niet wordt gedomineerd door pietluttigheden.’

#### UITSTEKEND DOCENTENCORPS

Schouten typeert de beide cursussen Loonheffingen als ‘praktijkopleidingen’. ‘We zijn voortdurend bezig de deelnemers zoveel mogelijk actuele munitie mee te geven, zodat ze hun cliënten naar de laatste stand van de wet- en regelgeving kunnen adviseren. Het doet me plezier dat steeds meer vertegenwoordigers van de kleinere kantoren de cursussen volgen; ook daar zit het vak kennelijk in de lift.’ Hij prijst zich als cursusleider gelukkig dat hij over een uitstekend docentencorps beschikt. ‘We zijn erg kritisch voordat we een nieuwe collega aannemen, want die moet behalve over veel fiscaaltechnische kennis ook over de nodige praktijkervaring beschikken. En uiteraard kunnen doceren. Het mooiste is natuurlijk als een cursist op termijn docent wordt, zoals al enkele malen is gebeurd. Dat is de kroon op het leertraject, de afronding van de *circle of life*.’



Organisatie

**STICHTING OPLEIDING  
BELASTINGADVISEURS**

**BESTUUR**

mw. mr. C. Zegers, *voorzitter*  
 drs. J.M. van Trigt, *penningmeester*  
 drs. H.Th. Kuipers  
 mw. drs. Chr. J.M. Noordermeer  
 Van Loo  
 prof. dr. F. Sonneveldt

**PROGRAMMACOMMISSIE**

mw. mr. C. Zegers, *voorzitter*  
 prof. mr. J.W. Bellingwout  
 mr. E. Dijkstra  
 mw. dr. J. Ganzeveld  
 prof. dr. E.J.W. Heithuis  
 drs. W. Kapoen  
 prof. dr. P. Kavelaars  
 mr. drs. S.A.W.J. Strik  
 mr. J.W. Voskamp

**BUREAU SOB**

mr. F.H.J. Sobels, *directeur*  
 Angelique van Streepen, *hoofd NOB/SOB*  
 Nana Asante, *medewerker opleidingen*  
 Ineke Smid, *medewerker opleidingen*  
 Carolien van der Veek, *secretaresse SOB*

de Muiderpoort  
 Postbus 2977  
 1000 CZ Amsterdam  
 Sarphatistraat 500  
 1018 AV Amsterdam  
 telefoon: 020 - 51 41 870  
 telefax: 020 - 51 41 879  
 e-mail: sob@nob.net  
 website: www.nob.net

**ORGANISATIE FISCALE  
CONFERENTIE**

mr. drs. S.A.W.J. Strik  
 mr. F.H.J. Sobels

**DOCENTEN BEROEPSOPLEIDING  
BELASTINGADVISEURS****ALGEMENE INTRODUCTIE**

**NOB-bestuursleden**  
 mr. F.M.M. Duynstee  
 mr. W.R.M. Nan  
 mr. C.D.E.J. Nijman  
 mr. W.A. Paardekooper  
 mr. W.J. Smith  
 mw. mr. C. Zegers

**Trainers Nederlands Debat**

**Instituut**  
 D. van Dorsselaer  
 mr. R.H. van Grieken  
 Y. Magid  
 mr. A.A. Noordhuis  
 D.A. Piras

**Informatie Belastingdienst**

G.S.E. Dorlo  
 mr. M.C. van Driel  
 drs. A.E. Jonis  
 mr. R.F. Trijsburg  
 mr. M.M.H. Zinken

**ADVISEREN**

**Trainers**  
 mw. A.L.G. Boin  
 mw. M. Grippeling  
 mw. J. Holwarda  
 ing. H.J. Zeevenhooven

**Acteurs**

P. Bink  
 H. Dop  
 mw. J. Jansen  
 mw. M. Scheurwater

**ARGUMENTEREN**

D. van Dorsselaer  
 Y. Magid  
 mr. A.A. Noordhuis  
 D.A. Piras

**BASISCOMMUNICATIE**

**Trainers**  
 mw. A.L.G. Boin  
 mw. M. Grippeling  
 mw. J. Holwarda  
 ing. H.J. Zeevenhooven

**Acteurs**

zie Adviseren

**BEDRIJFSCONCENTRATIES**

mw. drs. M. Bakker  
 mw. mr. drs. L.H. Donkers  
 drs. P.H.M. Flipsen  
 prof. dr. E.J.W. Heithuis  
 mr. J.J. Kluit MRE  
 mr. drs. S.A.W.J. Strik

**CIVIEL RECHT VOOR  
KAPITAALVENNOOTSCHAPPEN**

mr. F.K. Buijn  
 mr. D. Mulder

**CIVIEL RECHT VOOR  
PERSONENVENNOOTSCHAPPEN**

dr. T.P. van Duuren  
 mw. mr. J.E.W. Litjens  
 mr. drs. J.L. van de Streek  
 mr. M.J. Tausk

**FORMEEL BELASTINGRECHT**

mr. dr. G.J.M.E. de Bont  
 prof. mr. R.H. Happé  
 mr. dr. P. van der Wal

**INKOMSTENBELASTING VOOR  
SPECIALISTEN**

mr. J.P. Boer  
 prof. dr. R.M. Freudenthal  
 prof. dr. E.J.W. Heithuis  
 mr. A.A.W. Langevoord  
 prof. mr. G.T.K. Meussen  
 mr. J.J.M.G. Smeets  
 mr. G.M.C.M. Staats

**INTERNATIONAAL BELASTINGRECHT**

mr. H.L. Amorison  
 dr. M. van Dun  
 mr. A.A. Eijkenduijn  
 prof. dr. D.M. Weber

**INTERNATIONAAL EN EUROPEES  
BELASTINGRECHT VOOR SPECIALISTEN**

mr. H.L. Amorison  
 dr. M. van Dun  
 prof. mr. F.A. Engelen  
 mr. M.J.M. Heijenrath  
 mr. S.R. Panoram  
 prof. dr. D.M. Weber

**LOONHEFFINGEN**

mr. E.P.J. Dankkaart  
 mr. J.C. Dijkman  
 mr. J.D. Schouten

**LOONHEFFINGEN VOOR SPECIALISTEN**

mr. E.P.J. Dankkaart  
 mr. M.L. Kawka  
 mr. J. Meeboer  
 mr. H.M.M. Prinsen  
 dr. R.W.G. Rouwers  
 mr. J.D. Schouten  
 mr. J.J.F. Stormmesand  
 R. Vink  
 mr. M.H.R. Vliese

**MASTERCLASS ARGUMENTEREN**

D. van Dorsselaer  
 mr. A.A. Noordhuis

**OMZETBELASTING**

drs. F.L. Idsinga  
 mr. E.J. Janzen  
 mw. mr. J.A. Petrie

**OMZETBELASTING VOOR SPECIALISTEN**

mr. R. Bergenhenegouwen  
 mr. G.C. Bulk  
 mr. W.A. Dijkstra  
 E. van den Elsen  
 mr. H. Hop  
 mr. E.J. Janzen  
 prof. dr. H.W.M. van Kesteren  
 mr. F.J. Oomen  
 mr. J.P. van der Putten  
 mr. G.H. Rademaker  
 mr. T.H. Scheer  
 mr. W. Schutte  
 mr. R.G.A. Tusveld  
 mr. D. Visser

**ONDERHANDELEN**

**Trainers**  
 mw. A.L.G. Boin  
 mw. M. Grippeling  
 drs. R. de Wilde  
 ing. H.J. Zeevenhooven

**Inspecteurs**

drs. J.C. Ghijsen  
 mr. W. Koelewijn  
 mr. R.J. Roerink  
 drs. O.J. Nikkessen  
 mr. W.P. van der Werf

**PRAKTISCHE COMPTABELE  
TOEPASSINGEN 1 VOOR  
IB-SPECIALISTEN**  
drs. M.H.M. Smeets

**PRAKTISCHE COMPTABELE  
TOEPASSINGEN 1 VOOR  
VPB-SPECIALISTEN**  
drs. M.H.M. Smeets  
P.J.Th.M. Steeghs RA

**PRAKTISCHE COMPTABELE  
TOEPASSINGEN 1 VOOR  
OMZETBELASTINGSPECIALISTEN**  
drs. P.C.J. Oerlemans

**PRAKTISCHE COMPTABELE  
TOEPASSINGEN 2**  
P.J.Th.M. Steeghs RA

**PROCESVOERING**

**Docenten dag 1**

mr. D.G. Barmentlo  
mr. L.E. Bindemann  
mr. J.A.R. van Eijnsden  
mr. F.R. Herreveld  
mw. mr. J. Kastelein  
mr. R. Vos  
mr. P.J.M. Bongaarts  
mr. R.J. Koopman

**Docenten dag 2**

*Raadsheren*

mr. N. van Beelen  
mw. mr. A.F.M.Q. Beukers-  
van Dooren  
mr. J.P.A. Boersma  
mr. P.J.M. Bongaarts  
mr. drs. P. Fortuin  
mr. P.F. Goes  
mr. R.J. Koopman  
mr. J. Sanders  
mw. mr. J. Swinkels  
mr. drs. P.J.J. Vonk

*Inspecteurs*

mr. J.W.G. Albers  
drs. J.M.M. Hazewinkel  
mr. Y.T.P.M. Ootes  
drs. H.F. Palm  
drs. E. Poelmann  
drs. H.P.W. Sniijders  
mr. R.F. Trijsburg  
mr. A. Vroon

**SCHRIFTELIJK RAPPORTEREN**

drs. C. Balvers  
mw. drs. G. van Bruggen  
mw. drs. A. Geverink  
mw. A. van Huijstee-de Mildt  
drs. S. Meijles  
mw. drs. J. Pieper

**SUCCESSIE- EN SCHENKINGSRECHT**

prof. dr. F. Sonneveldt  
mr. J.C.L. Zuiderwijk

**WET WAARDERING ONROERENDE ZAKEN**  
drs. Chr. J.M. Noordermeer Van Loo

**DOCENTEN EN INLEIDERS PERMANENTE  
EDUCATIE**

**ALGEMENE INTRODUCTIE VOOR  
GEWONE LEDEN**

mr. H. Koller  
mr. M.V. Lambooi

**PROCESVOERING VOOR NOB-LEDEN**

mr. D.G. Barmentlo  
mr. Th. Groeneveld  
mr. F.R. Herreveld  
drs. H.F. Palm

**24<sup>E</sup> FISCALE CONFERENTIE**

**'HORIZONTALISERING'**

prof. mr. R.H. Happé  
*(conferentievoorzitter)*  
drs. H.K.C. Bakker  
mr. D.G. Barmentlo  
mr. E.M.E. van der Enden  
mr. drs. M.W.B.G. Heutinck  
mr. J.B.W. van Hooij  
T.A.M. Klarenbeek  
K.J.M. Kool RA  
mr. A.J. Kuper  
mr. W. van der Meulen  
prof. dr. B. Nootboom  
drs. T.W.M. Poolen  
mr. J.H.A.M. Rijsbergen  
R.J. Veldhuizen RE RA CISA  
mr. E.A. Visser  
P.C. Waas RE RA

**25<sup>E</sup> FISCALE CONFERENTIE**

**'LOONHEFFINGEN'**

mr. C.W.M. van Ballegooijen  
*(conferentievoorzitter)*  
mr. P.A.G.M. Cools  
mr. E.P.J. Dankkaart  
mw. mr. E.M.J. Goosen  
drs. P.W.H. Hoogstraten  
drs. H.J.P. van Keersop  
mr. A.L. Mertens  
mr. F.P.G. Pötgens  
mr. F. Pouw  
Th.J.M. van Schendel  
mr. R.H.R. Vliese  
drs. J.C. de Zeeuw

**SEMINAR 'WET WERKEN AAN WINST'**

mw. dr. C.L. van Lindonk  
mr. drs. S.A.W.J. Strik

**SEMINAR SECTIE FORMEEL  
BELASTINGRECHT 'FISCALE BOETES'**

mr. D.G. Barmentlo  
mr. dr. G.J.M.E. de Bont  
mr. drs. F.J.P.M. Haas  
mr. F.R. Herreveld  
drs. E. Poelmann  
mr. drs. R. Steenman  
mr. dr. P. van der Wal  
prof. Jhr. mr. M. Wladimiroff

**SEMINAR SECTIE LOONBELASTING  
EN SOCIALE VERZEKERINGEN  
'HET LOONBEGRIIP EN NEGATIEF LOON'**

drs. P.W.H. Hoogstraten  
Th.J.M. van Schendel

**TRAINING 'HET VERKOOPMOMENT IN  
ADVIESGESPREKKEN'**

ing. H.J. Zeevenhooven



‘Het dossier uitpluizen hoort er echt bij’

Frank Herreveld  
**CURSUSLEIDER EN DOCENT  
 ‘PROCESVOERING VOOR NOB-LEDEN’**

‘Procesvoering voor NOB-leden’ is een klassieker op het SOB-repertoire. De training van anderhalve dag is bedoeld voor ervaren adviseurs, die incidenteel een procedure voeren. Het programma is inmiddels aangepast aan de nieuwe realiteit: rechtspraak in twee feitelijke instanties. Belangrijk daarbij is de vraag of die aanpassing een andere proceshouding van de adviseur vraagt. Docent en cursusleider Frank Herreveld denkt van wel.

Na drie jaar ervaring met het nieuwe fiscale rechtspraaktraject is één ding duidelijk: de rechtbanken benaderen zaken anders dan de hoven. Op zich begrijpelijk, vindt Herreveld. ‘De hoven bestaan uit ervaren fiscalisten, die behalve voor de feiten ook veel aandacht hebben voor de fiscale techniek die in de casus speelt. De rechtbanken daarentegen concentreren zich vrijwel volledig op de feiten. Als procederende partij kan je daarom niet duidelijk genoeg zijn over het feitencomplex dat in jouw zaak speelt.’

#### ONDERSCHATTING

Belastingadviseurs hebben in de nieuwe opzet wel eens de neiging de eerste ronde te onderschatten, is zijn ervaring. ‘Dan houden ze bij de rechtbank hun kruit grotendeels droog, vanuit de gedachte dat er toch een herkansing komt bij het hof. We zijn het er inmiddels wel over eens dat dat geen goede proceshouding is. De eerste klap is nog steeds een daalder waard. Bovendien moet je je afvragen of je cliënt wel zin heeft in een hoger beroep, met alle daarbij komende onzekerheden en kosten.’

#### MEER TEGENSTAND

En er is nog iets. ‘De Belastingdienst is druk bezig met de professionalisering van de manier waarop de inspecteurs procederen. In een aantal regio’s is de proceservaring gecon-

centreerd – waarschijnlijk als antwoord op de ontwikkelingen binnen de kantoren, waar die concentratie al een aantal jaren aan de gang is. Het betekent wel dat je als adviseur gemiddeld genomen meer en betere tegenstand krijgt. Dat moet je er helemaal van weerhouden er in de eerste ronde niet voluit tegenaan te gaan.’

#### GEBREK AAN ROUTINE

Onbekendheid met het procederen. Dat hebben de deelnemers aan de training ‘Procesvoering’ doorgaans gemeen. De meesten hebben wel eens in de rechtszaal gestaan, maar vaak geruime tijd geleden. Het ontbreekt ze aan routine. Hoe schrijf je ook weer een beroepschrift? Welke fatale termijnen spelen er? Hoe stel je je op de zitting op? Herreveld bespeurt daarnaast ook enige angst. ‘Ze denken dat ze door de fiscus gebrandmerkt worden als ze een procedure beginnen. Dat de inspecteur de pik op ze krijgt. Maar dat is echt niet zo. Uit eigen ervaring kan ik zeggen dat wie op een fatsoenlijke manier procedeert daarvan nooit last ondervindt. Integendeel bijna: het dwingt eerder respect af.’

#### VOORFASE

Frank Herreveld benadrukt het belang van de voorfase in een procedure. ‘Dat wordt vaak onderschat. Dan worden er meteen ferme standpunten ingenomen, zonder te bedenken wat die in het verdere verloop voor rol kunnen gaan spelen. Direct op je achterste benen gaan staan sorteert doorgaans weinig effect en keert zich vaak tegen je. Emotioneel worden helpt ook niet. Bedenk dat een procedure een spel is waaraan een aantal partijen deelneemt; je moet je steeds goed proberen te verplaatsen in die anderen.’

Een echt gemiste kans is geen inzage vragen in het dossier bij de Belastingdienst. ‘Je hebt een wettelijk recht op inzage. In het verleden deed de inspecteur daar nog wel eens moeilijk over, maar die terughoudendheid is grotendeels verdwenen. Maar let wel op: je hebt alleen inzagerecht in de periode van tien dagen voorafgaand aan de hoorzitting. Die termijn moet je dus goed in je agenda noteren.’

#### DO’S EN DON’TS

Op de training wordt een flink aantal *do’s & don’ts* van het procederen behandeld. Herreveld geeft een voorbeeld. ‘In een procedure moet je je opstellen als een advocaat. Dat is voor belastingadviseurs even wennen. Je moet namelijk best eens wat onaardigs over de inspecteur durven zeggen. Uitgangspunt is dat je volledig voor de winst gaat. Dat vraagt een heel andere houding dan in onderhandelingen een compromis zien te bereiken – wat je meestal doet.’  
 Daarnaast is belangrijk dat de adviseur zich beraadt over de vraag of er *überhaupt* wel wat te winnen is met een procedure. ‘Realiseer je altijd dat de cliënt een heel andere belevingswereld heeft dan jij. Die is echt niet geïnteresseerd in de onderliggende rechtsvraag. Bedenk ook dat een procedure altijd langer duurt en meer kost dan je aanvankelijk dacht.’  
 Hij geeft nog een nuttige tip. ‘Zorg dat je beroepschrift herkenbaar is ingedeeld. Gebruik dezelfde lay out en dezelfde kopjes als de inspecteur doet.’

#### DOSSIER UITPLUIZEN

Het meest onderschatte onderdeel van een fiscale procedure? Frank Herreveld hoeft niet lang na te denken. ‘Dat is het uitpluizen van het dossier. Je moet echt elke pagina zorgvuldig onderzoeken op aanknopingspunten voor de standpunten die je wilt innemen. Soms vervelend werk, maar wel hoogst noodzakelijk.’









‘Je moet weten wat de cliënt op langere termijn van je verwacht’

## Huib Zeevenhooven TRAINER PE-VAARDIGHEDENTRAJECT

Communicatieve vaardigheden zijn voor een belastingadviseur essentieel voor een goede beroepsuitoefening. En hoe ervaren je ook bent, je moet altijd aan je vaardigheden blijven schaven. Dat zijn de uitgangspunten voor de vaardigheidstrainingen die ontwikkeld worden in het kader van het programma Permanente Educatie. In 2007 gaf Huib Zeevenhooven de eerste: ‘Het verkoopmoment in adviesgesprekken’.

‘Het vak is zoveel commerciëler geworden.’ Dat was de kop boven een bijdrage in *Exposé* van november 2004. Het waren woorden van Jan den Hartog, oud-bestuursvoorzitter van de belastingadviespraktijk van Ernst & Young. Hij vertelde onder meer over partners en senior managers van 55 jaar en ouder, die veel moeite hadden met alle nieuwe ontwikkelingen die het beroep raakten. Vooral storend vonden ze dat ze door de combinatie van een aantal factoren steeds vaker gedwongen werden het werk zelf binnen te halen. Dat waren ze absoluut niet gewend. Ze hadden altijd een vaste cliëntenkring gehad, die – zolang ze hun werk goed deden – vanzelf nieuwe opdrachten opleverde. Commercieel manager moeten zijn was een regelrecht schrikbeeld. Ze wilden gewoon inhoudelijk hun vak beoefenen – zoals ze het vele jaren hadden gedaan. Eén voorbeeld uit het betoog van Den Hartog spreekt boekdelen. ‘Vroeger was het ondenkbaar dat je per cliënt ging uitzoeken wat je aan hem verdiende – of niet. Je keek naar het geheel en dat was meestal mooi genoeg. Nu is het afscheid nemen van oude cliënten die te weinig opleveren bespreekbaar.’

### COMMERCIEEL INZICHT

Den Hartogs woorden van vier jaar geleden hebben nog niets aan betekenis ingeboet. Commercieel inzicht hoort bij de belastingadviespraktijk van vandaag. Bij de voorlichting aan

studenten fiscaal recht en fiscale economie die overwegen belastingadviseur te worden is het een vast thema. ‘Maar ook adviseurs met al de nodige jaren praktijkervaring weten inmiddels dat commerciële vaardigheden vaak net zo belangrijk zijn als vaktechnische kennis,’ zegt Huib Zeevenhooven. ‘Wanneer en hoe benader je een bestaande cliënt met een voorstel voor uitbreiding van je dienstverlening? Hoe overtuig je een mogelijk nieuwe cliënt dat je voor hem de beste adviseur bent? Dat soort vaardigheden kun je ontwikkelen door ze te oefenen. Dat is precies wat we doen op de eendaagse training ‘Het verkoopmoment in adviesgesprekken’.

### MOMENTEN HERKENNEN

Hét verkoopmoment bestaat niet, relativeert hij. ‘In die zin is de titel van de training eigenlijk niet helemaal juist. Je relatie met een cliënt is een continuüm, waarin zich specifieke momenten voordoen om commercieel toe te slaan. Maar die momenten moet je wel kunnen herkennen. Waarbij het altijd zo is dat de cliënt de verbinding maakt. Anders gezegd: het heeft weinig zin om hardop te roepen dat je de beste bent. De kwaliteit van je werk – zowel inhoudelijk als qua betrouwbaarheid wat betreft planning en deadlines – is natuurlijk van het grootste belang. Maar de cliënt bepaalt wanneer de volgende stap in de relatie wordt gezet en niet jij als adviseur.’

### VERDER KIJKEN

Zeevenhooven – die ook als trainer optreedt in het vaardighedentraject van de NOB Beroepsopleiding – benadrukt dat een acquisiteur altijd verder moet kijken dan de actuele vraag die op enig moment aan de orde is. ‘Uiteraard moet je die vakbekwaam en op de afgesproken voorwaarden voor de cliënt afhandelen. Maar je houding moet breder zijn. Je moet voortdurend beseffen dat de relatie na deze opdracht verder gaat. Ten minste, dat is wat je wilt. Daarom moet je weten wat er “meer” speelt in de organisatie van je opdrachtgever dan die ene vraag die je nu is gesteld. Er bestaat geen vast recept voor hoe je dat doet, maar je kunt wel leren hoe je er optimaal alert op kunt zijn. Want daar gaat het in de kern om: dat je beter in staat bent te bepalen wat de cliënt op langere termijn van je verwacht.’

Partners en senior managers zullen steeds vaker worden afge-rekend op hun acquisitiekwaliteiten, verwacht hij. ‘Dat vraagt andere vaardigheden. Een beetje talent helpt natuurlijk, maar daarnaast kun je veel leren – zeker in interactie met collega’s die met dezelfde problemen te maken hebben.’

### SLAGVAARDIGER

Cliënten oriënteren zich vandaag de dag breder dan voorheen, weet ook Huib Zeevenhooven. ‘Zakelijke relaties zijn in de belastingadvieswereld minder vanzelfsprekend geworden. Dat doet een maximaal beroep op je commerciële kwaliteiten. Wil je als belastingadviseur met acquisitieverantwoordelijkheid commercieel slagvaardiger worden? Dan moet je zeker deze praktijkgerichte training met z’n vele leermomenten volgen. Ook in 2008 is “Het verkoopmoment in adviesgesprekken” weer onderdeel van het programma Permanente Educatie.’

